

Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo

Komuna e Istogut
Opština Istok – Municipality of Istog

00 Numër: 73/2024
Data: 31.05.2024

<http://kk.rks-gov.net/istog/>

PLANI LOKAL I VEPRIMIT PËR BARAZINË GJINORE

2024 - 2026

Maj 2024

Plani Lokal i Veprimit për Barazinë Gjinore (PLVBGJ) 2024 – 2026 u përgatit nga Komuna Istog me mbështetjen e UN Women Kosovë në kuadër të zbatimit të projektit “Gender Equality Facility” (GEF) me fonde të Bashkimit Evropian.

Ekspertiza teknike nga UN Women / GEF:

Arta Binaku, Koordinator Projekti

Monika Kocaqi, Konsulente ndërkombëtare

Fjala përshëndetëse e Kryetarit të Komunës, z. Ilir Ferati

Të nderuara/nderuar qytetare/qytetarë të Komunës së Istogut,

Me kënaqësinë time më lejoni t'ju prezantoj Planin tonë të Veprimit për Barazi Gjinore, plan i cili shërben si udhërrëfyes për veprimet e komunës tonë për nevojat e grave dhe burrave.

Para se gjithash, ky plan përfaqëson angazhimin tonë të palëkundur për arritjen e barazisë së vërtetë gjinore. Ky nuk është thjesht një dokument, por një katalizator për ndryshim, duke na fuqizuar për të krijuar një shoqëri gjithëpërfshirëse dhe të barabartë.

Një nga shtyllat kryesore të planit tonë është arsimi. Ne besojmë se arsimi është themeli i përparimit për ndryshim. Duke promovuar kurrikulat e ndjeshtme gjinore dhe duke ofruar mundësi të barabarta në shkolla, ne duhet t'i fuqizojmë brezat e ardhshëm që të sfidojnë steriotipet gjinore dhe të respektojnë barazinë gjinore.

Një aspekt tjetër thelbësor i planit tonë është fuqizimi ekonomik. Ne e njohim rëndësinë e krijimit të një mqedisi ku gratë dhe burrat kanë qasje të barabartë në punësim, sipërmarrje dhe fuqizim të drejtë. Nëpërmjet nismave të tillë si programet e mentorimit, mbështetjes financiare dhe politikat e vendit të punës që promovojnë ekuilibrin punë-jetë, ne mund të thyejmë barrierat që pengojnë përparimin drejt barazisë gjinore.

Për më tepër, plani ynë fokusohet në çrrënjosjen e dhunës me bazë gjinore dhe promovimin e sigurisë për të gjitha/gjithë dhe i gërs heton veprimet edhe me Planin Lokal për Mbrojtje nga Dhuna në Familje të cilin komuna jonë sapo e ka miratuar. Ne do të punojmë pa u ndalur për të forcuar sistemin e mbështetjes, për të rritur ndërgjegjësimin dhe për të siguruar burime për të mbijetuarat/mbijetuarit e dhunës me bazë gjinore. Duke nxitur një kulturë respekti dhe zero tolerancë ndaj dhunës, ne mund të krijojmë një shoqëri ku të gjitha/gjithë ndihen të sigurta/sigurt dhe të vlerësuara/vlerësuar.

Së fundi, plani ynë thekson rëndësinë e angazhimit të burrave dhe djemve si aleatë në përpjekjet për barazi gjinore. Ne besojmë fuqishëm se arritja e barazisë së vërtetë kërkon pjesëmarrjen aktive të të gjitha gjinive. Prandaj së bashku, ne mund të krijojmë një shoqëri më gjithëpërfshirëse.

Si përfundim, ky plan veprimi për barazinë gjinore nuk është thjesht një vizion, por një udhërrëfyes për ndryshim. Së bashku, le të fillojmë këtë rrugëtim, të bashkuar në angazhimin tonë për të krijuar një shoqëri ku të gjitha/gjithë, pavarësisht nga gjinia, mund të kontribuojmë.

Falënderim i veçantë për grupin punues dhe hartues të këtij dokumenti të rëndësishëm për komunën tonë si dhe për UN Women dhe Bashkimin Evropian për mbështetjen dhe ndihmën profesionale përgjatë gjithë procesit të hartimit të këtij dokumenti.

Me respekt,

Ilir Ferati
Kryetar i Komunës së Istogut

TABELA E PËRMBAJTJES

LISTA E SHKURTESAVE DHE AKRONIMEVE	5
I. HYRJE	6
II. KORNIZA LIGJORE DHE INSITUCIONALE	8
III. METODOLOGJIA	10
IV. VIZIONI, OBJEKTIVAT STRATEGJIKE DHE OBJEKTIVAT SPECIFIKE	11
V. KOSTO PËR ZBATIMIN E PLVVGJ 2024 - 2026	14
VI. RAPORTIMI DHE MONITORIMI	17
VII. MATRICA E PLANIT LOKAL TË VEPRIMIT PËR BARAZINË GJINORE 2024-2026.....	19

LISTA E SHKURTESAVE DHE AKRONIMEVE

ABGJ	Agjencia për Barazinë Gjinore
BDPfA	Deklarata dhe Platforma për Veprim e Pekinit
CEDAW	Konventa për Eliminimin e të Gjithë Formave të Diskriminimit ndaj Grave
DAK	Drejtoria për Administratë Komunale
DBF	Drejtoria për Buxhet dhe Financa
DBHP	Drejtoria për Bujqësi, Hidroekonomi dhe Pylltari
DEMSH	Drejtoria për Emergjencë, Mbrojtje dhe Shpëtim
DEZH	Drejtoria për Ekonomi dhe Zhvillim
DI	Drejtoria e Inspeksionit
DKA	Drejtoria Komunale për Arsim
DKGJ	Drejtoria për Kadastër dhe Gjeodezi
DKRS	Drejtoria për Kulturë, Rini dhe Sport
DMS	Drejtoria për Mirëqenie Sociale
DSH	Drejtoria për Shëndetësi
DSHP	Drejtoria për Shërbime Publike
DPUM	Drejtoria për Planifikim Urban dhe Mjedis
EU GAP III	Plani i Veprimit për Barazinë Gjinore i Bashkimit Evropian III
GGA	Grupi Jo Formal i Grave Asambleiste
KAB	Korniza Afatmesme Buxhetore
KK	Komiteti për Komunitete
KPF	Komiteti për Politikë dhe Financa
MAPL	Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
OJQ	Organizatë Jo-Qeveritare
ON	Organizatë Ndërkombëtare
PKBGJ	Programi i Kosovës për Barazinë Gjinore
PLV BGJ	Plani Lokal i Veprimit për Barazinë Gjinore
QKMF	Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare
QPS	Qendra për Punë Sociale
SDG	Objektiv i Zhvillimit të Qëndrueshëm
SDNJK	Sektori për të Drejta të Njeriut dhe Komunitete
ZBGJMD	Zyrtare/Zyrtar për Barazinë Gjinore dhe për Mbrojtje nga Diskriminimi
ZK	Zyra e Kryetarit

I. HYRJE

Plani Lokal i Veprimit për Barazinë Gjinore (PLV BGJ) 2024 - 2026 u përgatit nga Komuna e Istogut, si imjeti kryesor i zbatimit të angazhimeve publike për barazinë gjinore. të reflektuara në:

- Kushtetutën e Republikës së Kosovës.
- Instrumentet kryesore ndërkombe të përbarazinë gjinore dhe fuqizimin e grave, drejtpërsëdrejti të aplikueshme në legjislacionin e vendit.
- Ligjin për Barazi Gjinore Nr. 05/L-020, si dhe tërësinë e ligjeve të vendit të fokusuar tek barazia, mos diskriminimi dhe fuqizimi i grave.
- Programin e Kosovës për Barazi Gjinore 2020 – 2024, si dhe tërësinë e kornizës zhvillimore vendore (programe e strategji) për promovimin e barazisë gjinore dhe fuqizimin e grave.
- Instrumente dhe mjete të BE-së të fokusuar tek barazia gjinore, si pjesë e procesit të integrimit, veçanërisht ato që përbajnjë veprimet që duhet të ndërmerrën në nivelin lokal – siç është edhe Karta Evropiane për Barazi të Grave dhe Burrave në Jetën Lokale, etj.

PLV BGJ u përgatit përmes një procesi ndërveprues dhe gjithëpërfshirës, në bashkëpunim dhe konsultim me institucionet publike lokale, organizatat e shoqërisë civile, Grupin Jo Formal të Grave Asambleiste, organizatat ndërkombe, Kuvendin Komunal dhe me zërat e banoreve dhe banorëve të Komunës së Istogut, të cilat / cilët patën mundësi të njihen dhe të jepin komentet e tyre mbi këtë dokument përgjatë procesit të konsultimit publik. I gjithë procesi u mbështet nga UN Women Kosovë në kuadër të zbatimit të projektit “Gender Equality Facility” (GEF) me fonde të Bashkimit Evropian.

Barazia gjinore nënkupton që të gjitha qenjet njerëzore, si gratë dhe burrat, janë të lirë të zhvillojnë aftësitë e tyre personale dhe të bëjnë zgjedhje pa pasur kufizime të vëna nga stereotipet gjinore, rolet e ngurta gjinore, apo paragjykimet. Barazi gjinore do të thotë që sjelljet, aspiratat dhe nevojat e ndryshme të grave dhe burrave merren parasysh, vlerësohen dhe favorizohen në mënyrë të barabartë. Barazi gjinore nuk do të thotë që gratë dhe burrat duhet të bëhen të njëjtë, por që të drejtat, përgjegjësitë dhe mundësitë e tyre nuk do të varen nga fakti nëse kanë lindur femra apo meshkuj. (UN Women, 2011).

Drejtësia gjinore nënkupton që gratë dhe burrat trajtohen në mënyrë të drejtë, sipas nevojave të tyre përkatëse. Kjo mund të përfshijë trajtim të barabartë, ose trajtim që është i ndryshëm, por që konsiderohet i barasvlershëm për sa i përket të drejtave, përfitimeve, detyrimeve dhe mundësive. Në kontekstin e zhvillimit, synimet për drejtësi gjinore shpesh kërkojnë përfshirjen e masave që kompensojnë për disavantazhet historike dhe sociale të grave. (UN Women, 2011).¹

Siç përshkruhet edhe në tekstin e Kartës Evropiane për Barazi të Grave dhe Burrave në Jetën Lokale², njësitë e vetëqeverisjes lokale janë sféra të qeverisjes që gjenden më pranë njerëzve, ndaj dhe përfaqësojnë nivelet që kanë më tepër mundësi të luftojnë vazhdimësinë dhe riprodhimin e pabarazive, si dhe të avancojnë për një shoqëri me të vërtetë të barabartë. Këto mund të arrihen duke ndërthurur zbatimin e kompetencave të tyre me bashkëpunimin me të gjithë gamën e aktorëve lokalë, për veprime konkrete në favor të barazisë ndërmjet grave dhe burrave³, të reja dhe të rinjve⁴, vajzave dhe djemve.⁵

Zbatimi dhe promovimi i të drejtës së barazisë duhet të qëndrojë në zemër të konceptit të vetëqeverisjes lokale. Barazia gjinore prej vitesh është evidentuar si një çështje me përparësi në nivel vendi, e për këtë qëllim edhe në nivelin lokal është punuar e po punohet vazhdimisht. Në nivel vendi, në Programin e Kosovës për Barazi Gjinore 2020 – 2024, i cili bazohet në Ligjin Nr. 05/L -020 për Barazi Gjinore, jepen qartësisht fushat kryesore të ndërhyrjes, si dhe objektivat specifikë për zbatimin e të cilave duhet të punojnë së bashku institucionet qendrore, lokale, OJQ-të dhe të gjithë partnerët lokalë, kombëtarë e ndërkombe.

¹ Për një listë më të plotë me koncepte mund të viziton edhe: <https://cige.europa.eu/thesaurus/browse>

² Tekstin e Kartës mund ta gjeni në: <https://charter-equality.eu/the-charter/observatoire-europeen-en.html>

³ “Gra dhe burra” në këtë PLV BGJ nënkupton periudhën moshore duke filluar nga mbi 29 vjeç, deri në fund të jetës (përfshirë edhe të moshuarat/moshuarat).

⁴ “Të reja dhe të rinj” në këtë PLV BGJ nënkupton periudhën moshore nga 18 - 29 vjeç.

⁵ “Vajza dhe djem” në këtë PLV BGJ nënkupton periudhën moshore nga 0 - 18 vjeç.

Komuna e Istogut, në misionin e Sektorit për të Drejta të Njeriut dhe Komunitete thekson rëndësinë e “...respektimit të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut dhe reagimit për vënien e tyre në vend, sensibilizimit të banoreve e banorëve për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të tyre, **barazisë gjinore**, të drejtave të fémijëve, **mundësive të barabarta** dhe **mosdiskriminimit**, të drejtave të komuniteteve, etj....”. Pra barazia gjinore, mundësitë e barabarta dhe mosdiskriminimi, janë fjalë kyçë në këtë deklaratë misioni dhe përbëjnë themelin e të gjithë ndërhyrjeve për mbrojtjen, respektimin, gjëzimin e zbatimin e të drejtave të njeriut.

Në zbatim të kornizës ligjore e të politikave në fuqi në lidhje me çështjet e barazisë gjinore, si dhe në përputhje me misioni dhe vizionin e saj, Komuna e Istogut, ka emëruar një Zyrtare për Barazinë Gjinore dhe për Mbrojtje nga Diskriminimi (ZBGJMD). ZBGJMD në mënyrë të përvitshme harton dhe zbaton një plan të veprimeve konkrete për përparimin drejt barazisë gjinore. Ky plan e ka gjetur zbatimin me mbështetjen financiare nga komuna dhe donatorë, përmes partneriteteve e bashkëpunimit.

Megjithatë, pavarësisht përparimit të bërë në këtë drejtim në nivel vendor apo komunal, duhet të pranojmë që realiteti ende flet për barazi dhe drejtësi gjinore të munguara në praktikë. Pabarazitë dhe diskriminimi apo disavantazhimi i shumëfishtë, jo vetëm ndërmjet gjinive por edhe ndërmjet grupeve brenda të njëjtës gjini, vijojnë të mbështeten në një sërë nocionesh shoqërore të ndërtuara mbi bazën e steriotipeve të shumta të pranishme në familje, arsim, kulturë, komunikim, botën e punës, në organizimin e shoqërisë, etj.

Prandaj, nëse duam të krijojmë një shoqëri të mbështetur në barazi, është thelbësore që organet e vetëqeverisjes lokale të marrin parasysh plotësisht integrimin gjinor në politikat, organizimin dhe praktikat e tyre të punës. Barazia e vërtetë ndërmjet grave dhe burrave, të rejave dhe të rinxve, vajzave dhe djemve, është gjithashtu edhe çelësi për suksesin ekonomik dhe shoqëror.

PLVBGJ 2024 – 2026 është konceptuar dhe lidhur pikërisht me kornizën ligjore dhe të politikave kombëtare, por mbështetet dhe merr frymëzim edhe nga dokumentet ndërkombëtarë të rëndësishëm, e synon të përafrohet me standardet dhe kërkesat e *acquis* të BE-së për barazinë gjinore. Masat dhe veprimet e parashikuara në këtë plan, janë hartuar duke pasur parasysh faktin që asnjë ndërhyrje e bërë me sado kujdes dhe burime në dispozicion, nuk mund të jetë e suksesshme nëse nuk merr në konsideratë dhe nuk adreson siç duhet e në mënyrë të barabartë, nevojat e ndryshme të grave e burrave, të rejave e të rinxve, vajzave e djemve pra të të gjitha/gjithë anëtareve dhe anëtareve të komunitetit. Megjithatë, fuqizimi i grave, të rejave e vajzave mbetet një ndër synimet kryesore, për përbushjen e objektivave të barazisë gjinore. Për të shprehur sa më qartë domosdoshmërinë e gjithë përfshirjes, në të gjithë tekstin në vijim në këtë PLVBGJ, është përdorur në mënyrë të vazhdueshme shprehja “**në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre**”.⁶ Përmes saj theksohet rëndësia e mbështetjes, trajtimit dhe fuqizimit të grave, të rejave dhe vajzave (por edhe burrave, të rinxve e djemve) në tërsi, përfshirë edhe nga grupe të cenesheve e që pësojnë diskriminim të shumëfishtë e të ndërthurur, për shkak të seksit, moshës, zonës ku jetojnë, etnisë, aftësive të kufizuara, nevojave të vecanta, orientimit seksual e shprehjes së identitetit gjinor, të qenit prind i vetëm, të qenit viktimë / e mbijetuar / i mbijetuar i trafikimit të qenieve njerëzore, apo formave të tjera të dhunës me bazë gjinore e dhunës në familje, statusit të migrantes / migrantit, azilkërkueses / azilkërkuesit, apo për shkak të të qenit “person nën mbrojtje ndërkombëtare” (pra me status refugjateje/refugjati, të përkohshëm dhe nën mbrojtje plotësuese), me status “pa shtetësi”, etj.

Të gjitha masat dhe veprimet e paraqitura si pjesë e PLVBGJ 2024 - 2026, janë shoqëruar me të dhëna lidhur me treguesit e rezultateve, drejtoritë kryesore përgjegjëse dhe institucionet e organizatat partnere në zbatim, afatet kohore, përgjegjësit për monitorim, si dhe kostot e nevojshme për zbatim. Këto patjetër që janë lidhur dhe me fushat e ndërhyrjes, rezultatet e pritshme, objektivat specifikë, treguesit përkatës dhe dokumentet kryesore ku mbështeten hapat e planifikuar.

⁶ Në kuadër edhe të përafshimit të këtij Plani Lokal të Veprimit për Barazinë Gjinore me Planin e Veprimit të BE-së për Barazinë Gjinore – EU GAP III.

II. KORNIZA LIGJORE DHE INSITUCIONALE

Kushtetuta e Republikës së Kosovës, përcakton konventat ndërkomëtare për të drejtat e njeriut sikurse Konventa për Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Grave (njohur si CEDAW), Rezoluta 1325 e Kombeve të Bashkuara mbi Gratë, Paqen dhe Sigurinë, apo Konventën e Këshillit të Evropës për Parandalimin dhe Luftën e Dhunës ndaj Grave e Dhunës në Familje (e njohur si Konventa e Stambollit), drejtpërsëdrejti të aplikueshme në legjislacionin vendor dhe në rast konflikti konsiderohet që këto konventa kanë prioritet ndaj akteve dhe ligjeve të nxjerra nga institucionet publike.

Ligji për Vetëqeverisjen Lokale, themelon bazën ligjore për një sistem të qëndrueshëm të vetëqeverisjes lokale në Republikën e Kosovës.

Ligji për Barazi Gjinore, garanton, mbron dhe promovon barazinë midis gjinive, si vlerë themelore për zhvillimin demokratik të shoqërisë.

Programi i Kosovës për Barazi Gjinore synon të sigurojë që barazia gjinore është në qendër të proceseve transformuese në Kosovë, në kuadër të të gjitha strukturave, institucioneve, politikave, procedurave, praktikave dhe programeve të qeverisë, agjencive, shoqërisë civile, sektorit privat dhe komunitetit të donatorëve.⁷

Plani Lokal i Veprimit për Barazinë Gjinore 2024 - 2026 i Komunës Istog, mbështetet në një tërësi dokumentesh të rëndësishëm ligjorë dhe institucionalë, të cilët udhëheqin njëkohësisht edhe veprimet mbarëkomëtare për fuqizimin e gruas dhe përparimin drejt barazisë gjinore në Kosovë. Si më kryesoret mund të përmendim:

1. Instrumentet kryesore ndërkomëtare për barazinë gjinore dhe fuqizimin e grave:

- Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut,
- Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut,
- Konventa për të Drejtat Politike të Grave,
- Konventa Ndërkomëtare për të Drejtat Ekonomike, Shoqërore dhe Kulturore,
- Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Grave (CEDAW),
- Konventa e Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Fëmijëve,
- Deklarata dhe Platforma për Veprimit e Pekinit,
- Konventa e Këshillit të Evropës për Parandalimin dhe Luftën Kundër Dhunës ndaj Grave dhe Dhunës në Familje,
- Rezoluta 1325 e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara mbi Gratë, Paqen dhe Sigurinë,
- Agjenda e Kombeve të Bashkuara për Zhvillim të Qëndrueshëm, 2030,
- Strategjja e Barazisë Gjinore 2020 - 2025 e Bashkimit Evropian dhe Plani i Veprimit për Barazinë Gjinore (GAP III) 2021 - 2025,
- Karta Evropiane për Barazi të Grave dhe Burave në Jetën Lokale, etj.

2. Korniza ligjore dhe zhvillimore kombëtare për barazinë gjinore dhe fuqizimin e grave:

- Kushtetuta e Republikës së Kosovës, Neni 7, 21 dhe 22,
- Ligji për Vetëqeverisjen Lokale, Nr. 03/L-040,
- Ligji për Barazi Gjinore Nr. 05/L-020,
- Ligji për Trashëgimi Nr.2004/26,
- Ligji Nr. 06/L-077 Për ndryshim- plotësimin e Ligjit Nr. 2004/32 për Familjen,
- Ligji për Mbrojtje nga Diskriminimi Nr.05/L-021,
- Ligji për Pronat dhe të Drejtat Pronësore Nr.03/L-154,
- Ligji i Punës Nr. 03/L-212,

⁷ Shih PKBGJ, fq. 11

- Ligji për Paraandalimin dhe Mbrojtjen nga Dhuna në Familje, Dhuna ndaj Grave dhe Dhuna në Baza Gjinore Nr. 08/L-185,
- Ligji Nr.04/I-81 Për ndryshim-plotësimin e Ligjit për Shërbime Sociale dhe Familjare Nr. 02/L-17,
- Ligji Nr.2011/04-L-096 Për ndryshim- plotësimin e Ligjit të Skemës së Ndihmave Sociale Nr.2003/15,
- Ligji Nr. 03/L022 Për Mbështetje Materiale të Familjeve me Fëmijë me Aftësi të kufizuar Përhershme,
- Ligji Nr. 08/L-109 Për Kompensimin e Viktimave të Krimít,
- Ligji Nr. 06/L-084 Për Mbrojtjen e Fëmijës,
- Ligji Nr. 04/L-125 për Shëndetësi,
- Ligji Nr. 06/L-026 Për Azil,
- Programi i Kosovës për Barazi Gjinore 2020 - 2024,
- Strategjia Kombëtare për Zhvillim,
- Programi i Reformave Ekonomike,
- Strategjia për Rregullim më të Mirë,
- Strategjia Kombëtare për Mbrojtje nga Dhuna në Familje dhe Dhuna ndaj Grave,
- Programi Kombëtar për Zbatimin e Marrëveshjes së Stabilizim Asocimit,
- Strategjia dhe Plani i Veprimit për të Drejtat Pronësore,
- Rregullorja për banim social,
- Plani i Veprimit për Promovim dhe Edukim Shëndetësor 2024-2026, i Ministrisë së Shëndetësisë, etj.

Të gjitha masat dhe veprimet e parashikuara në këtë PLVBGJ 2024 - 2026 kuptohet që mbështeten edhe në strategjitet apo planet kombëtare të veprimit që mbulojnë sektorët e caktuar sipas fushave të tyre.

Përgjegjëse kryesore për zbatimin e PLVBGJ mbetet **Komuna**. Kjo nënkupton përgjegjësi si për zbatim të drejtpërdrejtë të masave dhe veprimeve të parashikuara, ashtu edhe për koordinimin me institucionet dhe aktorët përkatës, që bëjnë të mundur zbatimin e këtyre masave dhe veprimeve. Pra nëse komuna nuk ka mundësi financiare, njerëzore apo infrastrukturore që të zbatojë drejtpërdrejt një masë apo veprim të caktuar, përgjegjësia e saj është të koordinohet dhe të bashkërendojë veprimet me atë institucion që e ka këtë mundësi, duke përfshirë edhe OJQ, institucionet private, organizatat ndërkombëtare, etj. Zyrtarja për Barazi Gjinore dhe për Mbrojtje nga Diskriminimi (ZBGJMD) do të mbetet përgjegjëse për koordinimin dhe zbatimin e një sërë masash dhe veprimesh të parashikuara në PLVBGJ, por, tashmë ky është një plan i të gjithë komunës ndaj dhe përgjegjësia kryesore për këtë plan në tërsësi jo domosdoshmërisht bie mbi ZBGJMD. Gjithashtu, PLVBGJ 2024 - 2026, i zbërthyer vit pas viti, zëvendëson edhe Planin e Veprimit për Barazinë Gjinore që ZBGJMD përgatiste dhe paraqiste përpëra Kryetarit të Komunës dhe Agjencisë për Barazi Gjinore, në mënyrë të përvitshme.

Rol të rëndësishëm në lidhje me adresimin e çështjeve gjinore, në nivelin lokal luan edhe Grupi Jo Formal i Grave Asambleiste, të cilat gjithashtu kanë dhënë kontribut të rëndësishëm për hartimin e këtij Plani. Në vijim, të gjitha institucionet lokale dhe OJQ të cilat përfshihen si partnere për zbatimin e masave dhe veprimeve kryesore në këtë PLVBGJ, janë gjithashtu të rëndësishme dhe të domosdoshme për të pasur rezultatet e dëshiruara në përparimin drejt barazisë gjinore. Rol të rëndësishëm këtu luajnë edhe organizatat ndërkombëtare nëpërmjet mbështetjes financiare dhe teknike për të zbatuar masa të caktuara të parashikuara në këtë PLVBGJ.

Plani Lokal i Veprimit për Barazinë Gjinore, është:

- një mjet praktik i lokalizimit të dokumenteve të rëndësishëm kombëtarë, por edhe ndërkombëtarë në lidhje me barazinë gjinore (veçanërisht instrumentet drejtpërsëdrejti të aplikueshme në legjislacionin e vendit).
- një dokument i hartuar përmes një procesi gjithëpërfshirës, me hapa të mirë përcaktuar, e në përbajtje të të cilët reflektohen arritjet dhe sfidat e ndeshura ndër vite nga Komuna, në përparimin drejt barazisë gjinore.

- një pasqyrim i qartë i roleve dhe përgjegjësive të domosdoshme për t'u përm bushur brenda Komunës, si dhe ndërmjet Komunës e institucioneve lokale apo organizatave të shoqërisë civile e ato ndërkombëtare, me qëllim zbatimin në praktikë të parimit të barazisë për të gjitha/gjithë gratë, burrat, të rejet, të rinxjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë shumëlojshmérinë e tyre, në Komunën e Istogut.

III. METODOLOGJA

Metodologjia për hartimin e PLVBGJ 2024 - 2026 ishte gjithëpërfshtirëse dhe u zhvillua përmes hapave në vijim:

- ✓ **Ngritja e Grupit Punues për përgatitjen e këtij plani, me Vendim të Kryetarit të Komunës.** Grupi Punues për përgatitjen e këtij PLVBGJ u ngrit me Vendim të Kryetarit Nr.Br.01-181/2024 të datës 12.04.2024 dhe kishte në përbërje të tij 13 zyrtare / zyrtarë, konkretisht:
 - Z. Arben Kabashi, Kryesues,
 - Z. Genc Ademaj, Anëtar,
 - Znj. Arlinda Kurtaj, Anëtare,
 - Znj. Zekije Sutaj, Anëtare,
 - Z. Brahim Hetemaj, Anëtar,
 - Z. Fadil Kabashi, Anëtar
 - Znj. Servete Haxhiaj, Anëtare,
 - Z. Xhevdet Zekaj, Anëtar,
 - Znj. Vlora Gjoci, Anëtare,
 - Z. Drin Sadikaj, Anëtar,
 - Znj. Valbone Demaj, Anëtare,
 - Z. Ardon Arifaj, Anëtar,
 - Z. Blerim Gerguri, Anëtar.
- ✓ **Analiza dhe vlerësimi i situatës përmes të dhënave dhe informacionit ekzistues.** Kjo analizë u bazua në një tërësi dokumentesh ekzistues të komunës, por padyshim që u shtri edhe në tërësinë e kornizës ligjore dhe të politikave ekzistuese kombëtare e lokale, të lidhura me çështjet gjinore.
- ✓ **Përcaktimi i fushave kryesore të ndërhyrjes,** të domosdoshme për t'u përfshirë në matricën e PLVBGJ 2024 - 2026. Ky përcaktim u bë duke ndjekur një tërësi hapash, si vlerësimi i arritjeve dhe sfidave të komunës për adresimin e çështjeve të barazisë gjinore, identifikimi i prioriteteve bazuar në analizën e cekur më sipër, marrja në konsideratë dhe reflektimi i duhur i komenteve dhe sugjerimeve të dala nga diskutimet me stafin e komunës, etj.).
- ✓ **Konsultimet paraprake brenda komunës dhe hartimi i draft PLVBGJ.** Këto konsultime u zhvilluan me stafin e komunës si dhe në veçanti me anëtaret / anëtarët e Grupit Punues dhe me Grupin Jo Formal të Grave Asambleiste. Që prej fillimit të këtyre konsultimeve u prezantuan instrumente kryesore të rëndësishme ndërkombëtare, sidomos ato të BE-së të lidhura me barazinë gjinore (si për shembull Plani i Veprimit i BE-së për Barazinë Gjinore / EU GAP III, apo Karta Evropiane për Barazi të Grave dhe Burrave në Jetën Lokale, etj.). Po kështu u prezantuan edhe prioritetet e cekura në dokumente të rëndësishme kombëtare si Programi i Kosovës për Barazinë Gjinore 2020 - 2024, Plani i Zbatimit në Nivel Vendi për Kosovën i Planit të Veprimit të BE-së për Barazinë Gjinore III, 2021 – 2025, etj. Më pas u kalua në përgatitjen e draft matricës së PLVBGJ-së, e cila përbante objektivat strategjikë, rezultatet e pritshme, dokumentet se ku referoheshin masat dhe veprimet e parashikuara, objektivat specifikë, treguesit në nivel objektivi, së bashku me vlerën bazë (e matur për vitin 2023 ose që do përcaktohet gjatë vitit 2024) dhe vlerën e synuar (target) deri në vitin 2026, rezultatin në nivel të objektivit specifik, si dhe aktivitetet, drejtorinë përgjegjëse për zbatim, partnerët dhe bashkëpunëtorët, afatin kohor, koston për tre vitet, burimin e financimit, treguesit për çdo aktivitet, si dhe përgjegjësitë për monitorimin e zbatimit të PLVBGJ.

- ✓ **Postimi 'në faqen e Komunës për komente dhe sugjerime nga individët dhe grupet e interesit.** Draft PLVBJG 2024 - 2026 u postua në datën 02.05.2024 në linkun <https://kk.rks.gov.net/istog/category/konsultimetpublike/> Postimi qëndroi i hapur për komente dhe sugjerime deri në datën 16.05.2024, duke plotësuar kështu detyrimin për konsultimin publik, në mbështetje të Ligjit për vetëqeverisje Lokale Nr.03L-040 dhe Udhëzimit Administrativ (MAPL) Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komuna.
- ✓ **Mbajtja e konsultimit publik me banoret dhe banorët e Komunës.** Në përputhje dhe vijim të sa cekur më sipër, Komuna e Istogut mbajti edhe sesionin e dëgjimit publik në datën 16.05.2024, në ora 11:00.
- ✓ **Përmirësimi i draft PLVBJG-së.** Pas seancës së dëgjimit publik dhe në përfundim të të gjithë procesit të konsultimit publik, Grupi Punues bëri edhe përmirësimin e draft PLVBJG, bazuar në të gjitha komentet dhe sugjerimet e marra.
- ✓ **Kostimi i matricës së PLVBJG.** Procesi i kostimit të matricës së PLVBJG ishte një proces tepër i rëndësishëm që gjithashtu mori kohën e tij përgjatë përgatitjes së dokumentit të plotë. Kostimi u krye për secilin nga aktivitetet e parashikuara në matricën e PLVBJG-së dhe fondet u ndanë sipas burimit të financimit, konkretisht fonde të mbuluara nga komuna, me burime ekzistuese njerëzore, infrastrukturore apo financiare, fonde të mbuluara nga donatorët, por edhe fonde për gjetjen e të cilave duhet të bëhen rishikime dhe planifikime në buxhetet përkatëse të viteve të ardhshme, ose duhet të lobohet për t'i siguruar përmes bashkëpunimit me donatorët, subjektet private e OJQ-të (pra hendeku finanziar).
- ✓ **Dorëzimi i dokumentit të plotë, të kostuar e përfunduar, për miratim në Kuvendin Komunal.** Pas përgatitjes dhe përfundimit të të gjithë procesit, dokumenti i plotë i PLVBJG, edhe i kostuar, u dorëza për miratim në Kuvendin Komunal, duke ndjekur të gjitha hapat, detyrimet dhe afatet ligjore përkatëse.
- ✓ **Miratimi i PLVBJG në Kuvendin Komunal.** PLVBJG u miratua në mbledhjen e radhës së Kuvendit Komunal me 31.05. 2024.

Të gjitha hapat e mësipërm shkojnë në linjë jo vetëm me detyrimet kombëtare, por edhe me metodologjinë e përgatitjes së PLVBJG-ve siç sugjerohet nga Këshilli i Bashkive dhe Rajoneve të Evropës (KBRE).⁸

Një rol të rëndësishëm në të gjithë procesin e përgatitjes deri në finalizimin e PLVBJG ka luajtur mbështetja dhe ndihma teknike e ofruar nga UN Women Kosovë, përmes një ekipi të mirë përgatitur si dhe një konsulenteje⁹ të angazhuar për këtë qëllim, në kuadër të zbatimit të Projektit “Gender Equality Facility” (GEF) që financohet nga Bashkimi Evropian.

IV. VIZIONI, OBJEKTIVAT STRATEGJIKE DHE OBJEKTIVAT SPECIFIKE

Vizioni i PLVBJG-së adreson:

“Një qeverisje të mirë, gjithëpërfshirëse e të drejtë gjinore, ku gratë dhe burrat, të rejet dhe të rinjtë, vajzat dhe djemtë e Istogut, pavarësisht moshës, vendbanimit, grupit etnik e social, aftësive të kufizuara e nevojave të veçanta, orientimit seksual e shprehjes së identitetit gjinor, statusit civil, të migrantes/migrantit e azilkërkueses/azilkërkuesit, statusit të “personit nën mbrojtje ndërkombëtare” (me status refugjateje/refugjati, të përkohshëm dhe nën mbrojtje plotësuese), statusit “pa shtetësi”, statusit të punësimit e gjendjes ekonomike, përkatësisë fetare, apo karakteristikave të tjera individuale,

⁸ Për më shumë shikoni në: <https://charter-equality.eu/the-action-plan-step-by-step/definir-un-plan-daction-en.html>

⁹ Znj. Monika Kocaqi, konsulente ndërkombëtare.

gëzojnë, respektojnë dhe kontribuojnë për përparimin drejt barazisë gjinore dhe zbatimin e saj në praktikë, në të gjitha fushat e jetës”.

Parimet¹⁰ që udhëheqin zbatimin e PLV BGJ, mbështeten kryesisht në parimet që udhëheqin në tërësi zbatimin e Kartës Evropiane për Barazi të Grave dhe Burrave në Jetën Lokale, siç paraqiten në vijim:

1. **Barazia ndërmjet grave dhe burrave, të reja ve dhe të rinxve, vajzave dhe djemve në të gjithë shumëlojshmërinë e tyre, përbën një të drejtë themelore.** Kjo e drejtë duhet të zbatohet nga organet e vetëqeverisjes lokale në të gjitha fushat e tyre të përgjegjësisë; ajo përfshin gjithashtu edhe detyrimin për të eliminuar të gjitha format e diskriminimit, të drejtpërdrejta apo të tërthorta.
2. **Për të siguruar barazinë gjinore duhet të trajtohen çështjet e diskriminimit dhe të pengesave të shumëfishita.** Përpjekjet për arritjen e barazisë gjinore duhet të marrin parasysh dhe të trajtonjë – nga një këndvështrim gjithëpërfshirës, sistemik dhe strukturor – mënyrat se si ndërvepron gjinia me faktorë të tjera si seksi, raca, ngjyra e lëkurës, origjina etnike ose sociale, tiparet gjenetike, gjuha, feja ose besimi, opinionet politike dhe çfarëdo opinionesh të tjera, përkatësia në një pakicë kombëtare, pasuria, origjina në lindje, aftësitë e kufizuara, mosha, ose orientimi seksual.
3. **Pjesëmarrja e balancuar e grave dhe burrave, të reja ve dhe të rinxve në vendimmarrje është parakusht për një shoqëri demokratike.** E drejta për barazi të grave dhe burrave, të reja ve e të rinxve, vajzave e djemve, kërkon që organet vetëqeverisëse lokale të marrin të gjitha masat e duhura dhe të miratojnë të gjitha strategjitet e përshtatshme për promovimin e përfaqësimit dhe të pjesëmarrjes së balancuar në të gjitha sferat e vendimmarrjes.
4. **Eliminimi i stereotipeve gjinore ka rëndësi themelore për arritjen e barazisë gjinore.** Organet e vetëqeverisjes lokale duhet të nxisin punën për eliminimin e stereotipeve dhe pengesave që krijojnë pabarazi në statusin dhe gjendjen e grave / të reja ve / vajzave dhe që janë burimi i vlerësimit të pabarabartë të roleve të grave dhe burrave, të reja ve dhe të rinxve nga pikëpamja politike, ekonomike, shoqërore dhe kulturore.
5. **Integrimi i këndvështrimit gjinor në të gjitha veprimtaritë e organeve të vetëqeverisjes lokale është i nevojshëm për të çuar përpara barazinë gjinore.** Perspektiva gjinore duhet të mbahet parasysh gjatë hartimit të politikave, metodave dhe instrumenteve që ndikojnë në jetën e përditshme të popullsisë lokale – për shembull përmes përdorimit të teknikave të “vlerësimëve gjinore”, “auditimit gjinor”, “integrimit gjinor”, dhe të “buxhetimit të përgjegjshëm gjinor”. Përritjet e këtyre synimeve duhet të analizohen dhe të merren parasysh përvojat e shumta dhe të gjera të grupeve të ndryshme të grave në jetën lokale, si edhe kushtet e jetesës dhe të punës së tyre.
6. **Planet e veprimit, të mbështetura me burimet e duhura, janë instrumente të nevojshme për çuarjen përpara të barazisë gjinore.** Organet e vetëqeverisjes lokale duhet të hartojnë plane dhe programe veprimi për barazinë gjinore, të mbështetura me burimet financiare e njerëzore të nevojshme për zbatimin e tyre.

Objektivat strategjikë të PLV BGJ.

PLV BGJ 2024 - 2026 përbëhet nga katër objektiva strategjike, të cilat janë harmonizuar edhe me:

- Ligjin Nr. 05/L -020 për Barazi Gjinore,
- Programin e Kosovës për Barazinë Gjinore 2020 – 2024,
- Planin e Zbatimit në Nivel Vendi për Kosovën të Planit të Veprimit të BE-së për Barazinë Gjinore III (EU GAP III) 2021-2025,
- Konventën për Eliminimin e të gjithë Formave të Diskriminimit ndaj Grave (CEDAW),

¹⁰ Për shpjegime më të hollësishme mbi secilin parim, mund të referohen tek teksti i Kartës Evropiane për Barazi në adresën: https://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/charter_egalite_al.pdf

- Konventën e Këshillit të Evropës për Parandalimin dhe Luftimin e Dhunës ndaj Grave dhe Dhunës në Familje (Konventa e Stambollit),
- Deklaratën dhe Platformën për Veprim të Pekinit (BDPfA),
- Agjendën 2030, Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDGs) 2030,
- Planin e Veprimit për Barazinë Gjinore të BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III),
- Kartën Evropiane për Barazi të Grave dhe Burrave në Jetën Lokale, etj.

Katër objektivat strategjike të PLVBGJ 2024 - 2026 të Komunës së Istogut, renditen në vijim:

1. Promovimi i barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre.
2. Fuqizimi ekonomik dhe promovimi i të drejtave ekonomike, sociale dhe të punësimit të denjë, për gratë, të rejat dhe vajzat.
3. Zvogëlimi i pabarazive gjinore në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, për gratë dhe burrat, të rejat, të rinjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre.
4. Promovimi i shëndetit dhe të drejtave seksuale dhe riprodhuese.

Secila nga këto objektiva strategjike është zbërtyer më tej në rezultatet e pritshme, objektivat specifikë, treguesit e matjes së tyre, si dhe në masa e veprimeve konkrete, të cilat detajohen në matricën e planit të veprimit, ku jepet një informacion më i plotë për zbatimin dhe vlerësimin e rezultateve.

Përparimi dhe efektiviteti në zbatimin e PLVBGJ kërkon domosdoshmërisht vënien në dispozicion të burimeve të nevojshme dhe të mjaftueshme njerëzore, financiare e infrastrukturore, si dhe koordinimin e veprimeve dhe bashkëpunimin ndërinstitucional me institucionet e tjera lokale, organizatat e shoqërisë civile, institucionet private, si dhe organizatat ndërkombëtare të cilat punojnë përfundimisht e gjithë grave dhe arritjen e barazisë gjinore. Mbledhja dhe përditësimi rregullisht i të dhënave të ndara jo vetëm sipas seksit, por edhe sipas një tërësie karakteristikash të tjera individuale, monitorimi i vazhdueshëm mbi securinë e zbatimit të veprimeve të parashikuara, si dhe dukshmëria e llogaridhënia përfundimisht e arritura, janë gjithashtu domosdoshmëri përfundimisht e zhvillueshëm.

Rezultatet e pritshme, objektivat specifikë dhe treguesit

Objktivi strategjik:

1. **Promovimi i barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre.**

Rezultatet e pritshme:

- 1.a. Pjesëmarrja e të rejave dhe grave, në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre, në vendimmarrjen politike e publike, e përmirësuar.
- 1.b. Planet e zhvillimit dhe ndërhyrjes në të gjitha fushat, si dhe programet buxhetore të Komunës, me perspektivën gjinore të integruar.

Objektivat specifike:

- 1.1. Krijimi i mundësive të barabarta dhe rritja e pjesëmarrjes së grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre, në vendimmarrjen politike e publike, duke luftuar steriotipet gjinore, diskriminimin dhe disavantazhimin e shumëfishtë.
- 1.2. Rritja e masave dhe veprimeve të Komunës që marrin parasysh e zbatojnë integrimin gjinor dhe buxhetimin e përgjegjshëm gjinor.

Treguesit në nivel objktivi:

- 1.1.a. Numri i grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre, të informuara mbi të drejtat dhe rëndësinë e pjesëmarrjes së barabartë në vendimmarrjen politike e publike.
- 1.2.a. Përqindja e buxhetit komunal dedikuar veprimeve përfundimisht e zhvillueshëm gjinor.

Objktivi strategjik:

2. **Fuqizimi ekonomik dhe promovimi i të drejtave ekonomike, sociale dhe të punësimit të denjë, për gratë, të rejat dhe vajzat.**

Rezultatet e pritshme:

- 2.a. Pjesëmarrja e grave dhe të rejave në aplikimin dhe përfitimin e subvencioneve të komunës në lidhje me bujqësinë dhe zhvillimin rural, e përmirësuar ndjeshëm.
- 2.b. Numri i të rejave dhe grave në punësim dhe ndërmarrësi, i rritur si rrjedhojë e veprimeve mbështetëse dhe inkurajuese të komunës.

Objektivat specifikë:

- 2.1. Rritja e qasjes së të rejave dhe grave, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, në shërbime, burime dhe produkte financiare, duke synuar fuqizimin ekonomik, veçanërisht në bujqësi.
- 2.2. Rritja e vetëdijesimit dhe përmirësimi i qasjes në shërbimet e kujdesit, duke mundësuar ndarje të barabartë të punës shtëpiake dhe të kujdesit midis grave dhe burrave, të rejave e të rinjve, vajzave e djemve.

Treguesit në nivel objktivi:

- 2.1.a. Përqindja e të rejave dhe grave, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, që mbështeten me subvencione në fushën e bujqësisë.
- 2.2.a. Numri i banoreve / banorëve të informuar për ndarje të barabartë të punës shtëpiake dhe të kujdesit midis grave / të rejave / vajzave dhe burrave / të rinjve / djemve.

Objktivi strategjik:

- 3. Zvogëlimi i pabarazive gjinore në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, për gratë dhe burrat, të rejat dhe të rinjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre.**

Rezultatet e pritshme:

- 3.a. Qasja e grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, e përmirësuar ndjeshëm.
- 3.b. Më shumë vajza, të reja dhe gra të Komunës, të angazhuara në aktivitete sportive e kulturore.

Objektivat specifike:

- 3.1. Ofrimi i mundësive të barabarta për arsim cilësor e të mësuarit gjatë gjithë jetës, për vajzat, të rejat, gratë dhe djemtë, të rinjtë, burrat e Komunës, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre.
- 3.2. Promovimi i modeleve të sukseshme të grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, që investojnë dhe marrin pjesë aktivisht në art, kulturë dhe sport.

Treguesit në nivel objktivi:

- 3.1.a. Numri i vajzave, të rejave dhe grave, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, të përfshira në shërbime cilësore të arsimit.
- 3.2.a. Numri i grave, të rejave dhe vajzave në art, kulturë e sporte, si dhe numri i klubeve sportive të tyre, që mbështeten me subvencione në mënyrë të përvitshme.

Objktivi strategjik:

- 4. Promovimi i shëndetit dhe të drejtave seksuale dhe riprodhuese.**

Rezultatet e pritshme:

- 4.a. Edukimi mbi shëndetin seksual e riprodhues mes profesionisteve/profesionistëve dhe në komunitet, merr rëndësi të veçantë.
- 4.b. Vendimarrja tek vajzat, djemtë, të rejat, të rinjtë, gratë dhe burrat për shëndetin seksual e riprodhues, e përmirësuar ndjeshëm.

Objktivi specifik:

- 4.1. Rritja e qasjes së grave, të rejave, e vajzave në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, në shërbime cilësore shëndetësore dhe të shëndetit seksual e riprodhues.

Treguesit në nivel objktivi:

- 4.1.a. Numri i grave, të rejave, vajzave, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, me qasje të shtuar në kujdesin dhe shërbimet shëndetësore seksuale dhe riprodhuese.

V. KOSTO PËR ZBATIMIN E PLVBGJ 2024 - 2026

Të gjitha aktivitetet e parashikuara në matricën e PLVBGJ 2024 - 2026 shoqërohen edhe me një kosto financiare të domosdoshme për zbatimin e tyre, e cila zërthehet më tej në kosto që mbulohet nga vetë Komuna (si me burimet ekzistuese njerëzore, financiare e infrastrukturore, ashtu edhe me burime që duhet të shtojë), kosto që mbulohet nga donatorët dhe palët e treta, si dhe kosto që ka nevojë për t'u siguruar (apo hendeku finanziar).

Është e rëndësishme të theksohet se ndonëse një pjesë të mirë të aktiviteteve Komuna e mbulon përmes angazhimit të burimeve ekzistuese njerëzore e financiare (pra zyrtareve / zyrtarëve, të cilat/cilët aktualisht marrin një pagë fikse, sallave/ambienteve që ka në pronësi për të zhvilluar aktivitete të ndryshme, apo vënien në dispozicion të makinës dhe materialeve kancelarike të cilat blihen në total për të gjithë institucionin, etj.), në këtë Plan Lokal Veprimi për Barazinë Gjinore 2024 - 2026 evidentohet edhe vlera përkatëse e këtij kontributi, me qëllim që gjatë monitorimit dhe vlerësimit të zbatimit të tij, të mundësohet vlerësimi edhe përmes kosto-eficencës. Është e rëndësishme të mbahet në konsideratë fakti që këto përllogaritje janë bërë për minimumin e vlerave që do të kërkonte organizimi i aktiviteteve të propozuara.

Kostot e paraqitura janë orientuese dhe miratimi i këtij Plani Lokal të Veprimit për Barazinë Gjinore 2024 - 2026, të kostuar, nuk nënkupton automatikisht edhe buxhetimin e tij. Për të buxhetuar dhe alokuar fondet përkatëse të përvitshme, pa të cilat zbatimi i këtij PLV BGJ nuk merr jetë, Komuna duhet të përfshijë në kornizën e parashikimeve buxhetore vjetore dhe afatmesme edhe masat e parashikuara në këtë PLV BGJ. Në këtë kuadër edhe mbështetja dhe lobimi nga vetë Grupi Jo Formal i Grave Asambleiste për sigurimin e burimeve financiare për realizimin e aktiviteteve/masave, përmes përfshirjes së tyre në buxhetet vjetore apo afatmesme të Komunës, është domosdoshmëri.

Me rishikimin e përvitshëm të Planit Lokal të Veprimit, *duhet bërë patjetër edhe rishikimi i kostove të propozuara*, bazuar edhe në mënyrën e përfshirjes së tyre në buxhetet vjetore apo KAB-et e Komunës, si dhe në marrëveshjet me donatorët apo partnerët e mundshëm. Kjo kërkon një vëmendje të shtuar sidomos në periudhën e përgatitjes së KAB-eve dhe buxheteve vjetore, për të përfshirë në to masat dhe veprimet e parashikuara në matricën e PLV BGJ, sipas ndarjeve në vite.

Nga përllogaritjet e bëra rezulton se kostot në tërësi për zbatimin e PLV BGJ 2024 - 2026 janë në vlerën **1,003,402 EUR**. Nga këto:

- **105,167 EUR** janë kosto për zbatimin e objektivit strategjik 1. Promovimi i barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre.
- **226,130 EUR** janë kosto për zbatimin e objektivit strategjik 2. Fuqizimi ekonomik dhe promovimi i të drejtave ekonomike, sociale dhe të punësimit të denjë, për gratë, të rejat dhe vajzat.
- **619,269 EUR** janë kosto për zbatimin e objektivit strategjik 3. Zvogëlimi i pabarazive gjinore në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, për gratë dhe burrat, të rejat, të rinjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre
- **52,836 EUR** janë kosto për zbatimin e objektivit strategjik 4. Promovimi i shëndetit dhe të drejtave seksuale dhe riprodhuese.

Në totalin e kostos **1,003,402 EUR** të nevojshme për zbatimin në tërësi të PLV BGJ 2024 - 2026 për të gjithë kohëzgjatjen e tij (tre vite):

- **943,540 EUR** janë kosto që do të mbulohen nga Komuna (me stafin ekzistues dhe me kontribut në natyrë – salla, mjete, etj.), pra të cilat nuk kanë nevojë të përllogariten si shtesë në buxhet, sepse edhe burimet njerëzore edhe infrastrukturore ekzistojnë. Këtu përfshihen edhe grante apo subvencionime të planifikuar për fusha të caktuara dhe për banoret dhe banorët në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre dhe vit pas viti do maten se sa kanë përfituar gratë, të rejat dhe vajzat në vend.
- **6,780 EUR** janë kosto që mbulohen nga donatorë të ndryshëm (të cilët kanë dakordësuar paraprakisht gjatë përgatitjes së draft PLV BGJ-së).
- **53,082 EUR (ose 5.3% e totalit të buxhetit të tre viteve)** janë hendek finanziar, për të cilat komuna do të lobjojë për gjetjen e burimeve financuese, ose do të bëjë planifikimet e saj shtesë në KAB-et e ardhshme, duke filluar nga KAB 2025 - 2027.

Objektivat strategjikë	Objektivat specifikë	Gjithsej kosto për tre vjet	Komuna	Donatorë të konfirmuar	Heндек financiar
1. Promovimi i barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre.	1.1. Krijimi i mundësive të barabarta dhe rritja e pjesëmarrjes së grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, në vendimarrjen politike e publike, duke luftuar steriotipet gjinore, diskriminimin dhe disavantazhimin e shumëfishtë.	35,706 EUR	24,822 EUR	480 EUR	10,404 EUR
	1.2. Rritja e masave dhe veprimeve të Komunës që marrin parasysh e zbatojnë integrimin gjinor dhe buxhetimin e përgjegjshëm gjinor.	69,461 EUR	51,387 EUR	2,010 EUR	16,064 EUR
Gjithsej Objektivi strategjik 1:		105,167 EUR	76,209 EUR	2,490 EUR	26,468 EUR
2. Fuqizimi ekonomik dhe promovimi i të drejtave ekonomike, sociale dhe të punësimit të denjë, për gratë, të rejet dhe vajzat	2.1. Rritja e qasjes së të rejave dhe grave, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, në shërbime, burime dhe produkte financiare, duke synuar fuqizimin ekonomik, veçanërisht në bujqësi.	186,715 EUR	182,065 EUR	3,990 EUR	660 EUR
	2.2. Rritja e vetëdijesimit dhe përmirësimi i qasjes në shërbimet e kujdesit, duke mundësuar ndarje të barabartë të punës shtëpiake dhe të kujdesit midis grave dhe	39,415 EUR	38,215 EUR	0 EUR	1,200 EUR

	burrave, të rejave e të rinxve, vajzave e djemve.				
Gjithsej Objektivi strategjik 2:		226,130 EUR	220,280 EUR	3,990 EUR	1,860 EUR
3. Zvogëlimi i pabarazive gjinore në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, për gratë dhe burrat, të rejat, të rinjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë shumëlojshmérinë e tyre.	3.1. Ofrimi i mundësive të barabarta për arsim cilësor e të mësuarit gjatë gjithë jetës, për vajzat, të rejat, gratë dhe djemtë, të rinjtë, burrat e Komunës, në të gjithë shumëlojshmérinë e tyre.	58,791 EUR	47,601 EUR	300 EUR	10,890 EUR
	3.2. Promovimi i modeleve të suksesshme të grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë shumëlojshmérinë e tyre, që investojnë dhe marrin pjesë aktivisht në art, kulturë dhe sport.	560,478 EUR	557,714 EUR	0 EUR	2,764 EUR
Gjithsej Objektivi strategjik 3:		619,269 EUR	605,315 EUR	300 EUR	13,654 EUR
4. Promovimi i shëndetit dhe të drejtave seksuale dhe riprodhuese.	4.1. Rritja e qasjes së grave, të rejave, e vajzave në të gjithë shumëlojshmérinë e tyre, në shërbime cilësore shëndetësore dhe të shëndetit seksual e riprodhues.	52,836 EUR	41,736 EUR	0 EUR	11,100 EUR
Gjithsej Objektivi strategjik 4:		52,836 EUR	41,736 EUR	0 EUR	11,100 EUR

Për më shumë detaje, lutemi referohuni tek Matrica e Planit Lokal të Veprimit në vijim.

VI. RAPORTIMI DHE MONITORIMI

Procesi i raportimit për aktivitetet e zbatuara do të kryhet nga Drejtoria / Zyra / Njësia përgjegjëse për zbatimin e aktivitetit tek *Zyra e Kryetarit*.

Menjëherë pas miratimit të Planit Lokal të Veprimit për Barazinë Gjinore 2024 - 2026, si hap i parë i zbatimit të tij, do të mblidhen të dhënat për vlerën bazë të treguesve në nivel të objektivave specifikë. Po kështu do të hartohen edhe fletët e treguesve me informacionin që duhet të mblidhet dhe raportohet në bazë aktiviteti, por edhe në bazë të objektivave specifikë. **Raportimet në bazë të objektivave specifikë** do të përgatiten ***dy herë në vit (çdo 6 muaj)*** ose në bazë të kërkesës së Zyrës së Kryetarit.

Monitorimi i zbatimit të Planit Vendor të Veprimit **në nivel të objektivave** do të kryhet nga **Zyra e Kryetarit**, i cili, në bazë të kompetencave të tij mund të vendosë edhe për themelin e një trupe me Gjithashtu, me vendim të Kryetarit të komunës, do të themelohet edhe një **Grup Monitorues i objektivave specifikë të këtij Plani Lokal Veprimi për Barazinë Gjinore**. Ky Grup Monitorues do të përbëhet nga zyrtare dhe zyrtarë të Komunës, të cilat / cilët e njojin mirë jo vetëm përmbajtjen e PLVBGJ, por kanë edhe kompetencën dhe profesionalizmin që të bëjnë monitorimin e vazhdueshëm të zbatimit të aktiviteteve të PLVBGJ, si dhe të vlerësojnë se deri në çfarë mase janë arritur të realizohen objektivat specifike. Ky Grup Monitorues do të mbajë përgjegjësi edhe për llogaridhëni e vazhdueshme në lidhje me zbatimin e PLVBGJ, si dhe për rishikimin e përditësimin e këtij plani.

Raportet monitorimit të përgatitura nga Grupi Monitorues, do të përcillen edhe tek Grupi Jo Formal i Grave Asambleiste dhe Komiteti për Barazi Gjinore, si dhe sipas nevojës/kërkesës edhe në Agjencinë për Barazi Gjinore, apo në Ministrinë e Administrimit të Pushtetit Lokal.

Bazuar në monitorimin e kryer, PLVBGJ **duhet të rishikohet dhe përmirësohet** në mënyrë periodike dhe të paktën çdo një vit nga data e fillimit të zbatimit të tij.

VII. MATRICA E PLANIT LOKAL TË VEPREMIT PËR BARAZINË GJINORE 2024 - 2026

OBJEKTIVI STRATEGJIK:		1. PROMOVIMI I BARAZISË GJINORE DHE FUQIZIMI I GRAVE, TË REJAVE DHE VAJZAVE NË TË GJITHË SHUMËLLOJSHMËRIA E TYRE.									
Resultatet e pritshme:		1.a. Pjesëmarja e të rejave dhe grave, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, në vendimmarjen politike e publike, e përmirësuar. 1.b. Planet e zhvillimit dhe ndërhyrjes në të gjitha fushat, si dhe programet buxhetore të Komunës, me perspektivën gjinore të integruar.									
Referenca	në kryesore:	- Ligji Nr. 05/L -020 për Barazi Gjinore, nenet 1, 2, 4, 5, 6, 12. - Programi i Kosovës për Barazinë Gjinore 2020 – 2024, objektivi strategjik 1, objektivi specifik 1.2, objektivi strategjik 3, objektivat specifike 3.1 dhe 3.2. - Plani i Zbatimit në Nivel Vendi për Kosovën i Planit të Veprimit të Barazinë Gjinore III (EU GAP III) 2021-2025, fusha tematike 1, objektivat specifike 3.2 dhe 3.7, fusha tematike 4, objektivat specifike 4.1, 4.2 dhe 4.4. - Konventa për Eliminimin e të gjithë Formave të Diskriminimit ndaj Grave (CEDAW) – nenet 2, 3, 4, 5 dhe 7. - Konventa e KE për Parandalimin dhe Luftimin e Dhunës ndaj Grave dhe Dhunës në Famille (Konventa e Stambollit) – nenet 4 dhe 6. - Deklarata dhe Platforma për Veprim e Pekinit (BDPFA), fushat kritike 7, 8 dhe 9. - Agjenda 2030, Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDGs) 2030, SDG 5, target 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.a dhe 5.c, treguesit 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.5.2, 5.a.1, 5.a.2 dhe 5.c.1; SDG 16, target 16.7 dhe 16.b, treguesit 16.7.1, 16.7.2 dhe 16.b.1 - Plani i Veprimit për Barazinë Gjinore i BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III), fusha tematike 4. - Karta Evropiane për Barazi të Grave dhe Burrave në Jetën Lokale, nenet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 dhe 10.									
Objektivi specifik:		<i>1.1. Krijimi i mundësive të barabarta dhe rritja e pjesëmarrjes së grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, në vendimmarjen politike e publike, duke luftuar steriozitet gjinore, diskriminimin dhe disavantazhimin e shumëfishtë.</i>									
Treguesi		Vlera bazë (2024)	Synim i vitit të fundit (2026)	Afat Kohor	KOSTO (€)						
		Do përcaktohet	Rritur me 10%	Më shumë vajza, të reja e gra, në të gjithë shumëllojshmérinë e tyre, informohen e vetëdijesohen përtë drejtat dhe rëndësinë e pjesëmarrjes së barabartë në vendimmarjen politike e publike.	2024	2025	2026	BURIMI FINANCIMI	TREGUESIT	MONITORIMI	
AKTIVITETET		ZBATIMI	Drejtoria / Zyra përgjegjëse	Drejtorië/ institucionet mbështetëse	AFATI KOHOR	2024	2025	2026	BURIMI FINANCIMI	TREGUESIT	MONITORIMI
1.1.1. Takime vetëdijesuese me gratë dhe të rejet, mbi rëndësinë e barazisë në pjesëmarrje dhe lidership, në		Zyrtaria për Barazi Gjinore dhe Mbrojtjen	Sektori për të Dreja të Njerut dhe	2024	1,605 €	1,605 €	1,605 €	SDNJK	- 9 takime të zhvilluara (3 në vit)	Zyra e Kryetarit (ZK)	
				2026	(nga të cilat 915 €)	(nga të cilat 915 €)	(nga të cilat 915 €)	DAK			

vendimmarijen politike e publike dhe nxitjen e tyre për të marrë pjesë në Këshillat Lokalë.	nga Diskriminimi (ZBGJMD)	Komunitete (SDNJK) Drejtoria për Administratië Komunale (DAK)	komuna dhe 690 € hendek finanziar)	komuna dhe 690 € hendek finanziar)	komuna dhe 690 € hendek finanziar)	DKA Donatorët	- 180 gra të informuara (60 në vit) ndarë sipas moshës, etnisë, vendbanimit, etj.	Grupi Monitorues (GM)
1.1.2. Aktivitetë informuese në kuadër të javës së “8 Marsit – Dita Ndërkombëtare e Gruas”.	ZBGJMD	SDNJK DAK GGA OJQ ON	2024 2026	788 € (nga të cilat 398 € komuna dhe 390 € hendek finanziar)	788 € (nga të cilat 398 € komuna dhe 390 € hendek finanziar)	SDNJK Donatorët	- 3 takime të zhvilluara (1 në vit) - 60 gra të informuara (20 në vit) ndarë sipas moshës, etnisë, vendbanimit, etj.	ZK* GM

1.1.3. Aktivitetë vetëdijesuese për shënimin e ditës botërore kundër punës së fëmijëve vajza dhe djem (12 Qershor).	ZBGJMD DKA OJQ ON	2024 - 2026	209 € (komuna)	209 € (komuna)	209 € (komuna)	SDNJK Donatorët	- 3 takime të zhvilluara (1 në vit) - 90 persona të informuar (30 në vit) ndarë sipas seksit, moshës, etnisë, vendbanimit, etj.	ZK GM
1.1.4. Aktivitetë informuese në kuadër të Fushatës së “16 Diteve të Aktivizmit kundër dhunës me bazë gjinore”, me fokus femicidin, dhunën kibernetike, etj. ¹¹	ZBGJMD DA OJQ ON	2024 - 2026	2,106 € (nga të cilat 966 € komuna dhe 1,140 € hendek financiar)	2,106 € (nga të cilat 966 € komuna dhe 1,140 € hendek financiar)	2,106 € (nga të cilat 966 € komuna dhe 1,140 € hendek financiar)	SDNJK Donatorët	- 9 aktivitete të zhvilluara (3 në vit) - 180 gra të informuara (60 në vit) ndarë sipas moshës, etnisë, vendbanimit, etj.	ZK GM
1.1.5. Aktivitetë vetëdijesuese për publikun e gjirë (gra dhe burra), mbi të drejtat e tyre dhe mbrojtjen nga diskriminimi gjinor dhe i shumëfishtë.	ZBGJMD DKA OJQ ON	2024 - 2026	948 € (nga të cilat 368 € komuna dhe 580 € hendek financiar)	948 € (nga të cilat 368 € komuna dhe 580 € hendek financiar)	948 € (nga të cilat 368 € komuna dhe 580 € hendek financiar)	SDNJK DKA Donatorët	- 3 takime të zhvilluara (1 në vit) - 120 gra dhe burra të informuara (40 në vit) ndarë sipas moshës, etnisë,	ZK GM

¹¹ Këto aktivitete janë në mështjetë të zbatimit të Planit Komunal të Veprimit për Mbrotje nga Dhuna në Familje 2024 - 2026.

1.1.6.	Takime me të punësuarat / punësuarit në institucione lokale dhe diskutimi mbi rëndësinë e njohjes dhe reportimit të ngacmimive seksuale në vendin e punës.	Njësia Menaxhimit të Burimeve Njerëzore (NJMBNJ)	Agjencja për Barazi Gjimore (ABGJ)	2024	980 €	980 €	ZK	- 6 takime të zhvilluara (2 në vit).	ZK
		ZBGJMD		2026	(nga të cilat 632 € komuna dhe 348 € hendek financiar)	(nga të cilat 632 € komuna dhe 348 € hendek financiar)	SDNJK Donatorët	- 180 persona të informuar (60 në vit) ndarë sipas seksit, moshës, profesionit, etj.	GM
		OJQ							
		ON							
1.1.7.	Trajinimi i zyrtarës/zyrtarit për informim, përkthyeseve/përkthyesve dhe zyrtareve/zyrtarëve të tjerë të komunës, përdorimin e gjuhës së ndjeshme gjinore.	SDNJK	OJQ	2024	766 €	766 €	SDNJK Donatorët ¹²	- 3 trajnine të zhvilluar (1 në vit)	ZK
		ON			(nga të cilat 286 € komuna dhe 480 € hendek financiar)	(nga të cilat 286 € komuna dhe 480 € hendek financiar)		- 45 zyrtare / zyrtarë të trajnuar (15 në vit), ndarë sipas seksit, moshës, pozicionit të punës, etj.	GM
1.1.8.	Përshirja e gjuhës në ndjeshme gjinore në dokumentet dhe publikimet që bën komuna.	Zyra për Informim (ZI)	ZBGJMD Të gjitha drejtoritë komunale që prodhojnë dokumente	2024 - 2026	4,500 € (komuna)	4,500 € (komuna)	Drejtoritë komunale	- Numri i dokumenteve komunale ku aplikohet gjitha e ndjeshme gjinore	ZK

Objektivi specifik:

1.2. Rrjeta e masave dhe veprimeve të Komunës që marrin parasysh e zbatojnë integrimin gjinor dhe buxhetimin e përgjegjshëm gjinor.

¹² Për një trajnim do të japë mbështetje UN Women

Treguesi	Vlera bazë (2024)	Rritur me 6%	Synimi i vitit të fundit (2026)	Rezultati			
				Do përcaktohet	Komuna do të hedhë hapa konkretnë për integrimin gjinor në të gjithë fushat e veprimitarës së saj, që do të realizohen duke përdorur si mjet kryesor buxhetimin e përgjegjishëm gjinor.	KOSTO (€)	BURIMI I FINANCIIMIT
AKTIVITETET	ZBATIMI		AFATI KOHOR	2024	2025	2026	
	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtori/ mbështetëse		2024	2025	2026	
1.2.a. Përqindja e buxhetit komunal dedikuar veprimeve përfuqizimin e grave dhe përparimin drejt barazisë gjinore.	SDNJK	ZL	2024 - 2026	5,693 € (komuna)	11,815 € (nga të cilat 5,643 € komuna dhe 6,172 € hendek financiar)	11,815 € (nga të cilat 5,643 € komuna dhe 6,172 € hendek financiar)	ZK
1.2.1. Themelimi dhe funksionalizimi i Grupit Monitorues të objektivave specifike të PLV BGJ.	ZK	ZK					ZK
1.2.2. Ngrija e kapaciteteve të zyrtareve / zyrtarëve të komunës, për integrimin gjinor, vlerësimin e ndikimit gjinor në politika publike në nivel lokal.	ZBGJMD OJQ ON	ABGJ OJQ ON	2024 - 2026	766 € (nga të cilat 286 € komuna dhe 480 € donatori)	766 € (nga të cilat 286 € komuna dhe 480 € hendek financiar)	766 € (nga të cilat 286 € komuna dhe 480 € hendek financiar)	SDNJK Donatorët ¹³

¹³ Për zbatimin e këtij aktiviteti do të ofrojë mbështetje edhe UN Women

1.2.3. Ngritja e kapaciteteve të zyrtareve / zyrtarëve të komunës, për aplikimin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor.	ZBGJMD	ABGJ OJQ ON	2024 2026	766 € (nga të cilat 286 € komuna dhe 480 € donatori)	766 € (nga të cilat 286 € komuna dhe 480 € hendek financiar)	766 € (nga të cilat 286 € komuna dhe 480 € hendek financiar)	SDNJK Donatorët ¹⁴	sekshit, moshës, profesionit, etj. - 3 trajnime të zhvilluar (1 në vit) - 45 persona të trajnuar (15 në vit), ndarë sipas sekshit, moshës, profesionit, etj.	ZK GM
1.2.4. Analiza gjinore dhe zbatimi i buxhetimit të përgjegjshëm gjinor (BPGJ) nga drejtoritë e komunës. ¹⁵	Drejtoria për Buxhet dhe Financë (DBF)	Drejtoritë komunale ZBGJMD OJQ ON	2024 2026	1,050 € (nga të cilat 300 € komuna dhe 750 € donatori)	1,050 € (nga të cilat 300 € komuna dhe 750 € hendek financiar)	1,050 € (nga të cilat 300 € komuna dhe 750 € hendek financiar)	Drejtoritë komunale Donatorët	- Numri i programeve buxhetore ku aplikohet analiza gjinore dhe zbatohet BPGJ.	ZK GM
1.2.5. Përgatitja e formave të unifikuara përmblodhjen e të dhënave të ndara sipas sekshit dhe karakteristikave të tjera, për të gjitha aktivitetet që organizon komuna.	Zyrtaria /zyrtari i Teknologjisë së Informacionit (ZTI)	ZBGJMD DKA OJQ ON	2024	800 € (nga të cilat 500 € komuna dhe 300 € donatori)	/	/	ZK Donatorët ¹⁶	- Format e unifikuara të përgatitura dhe shpërndara në çdo drejtori.	ZK
1.2.5. Përgatitja dhe përditësimi i një data baze me të gjitha të dhënat nga drejtoritë komunale të ndara sipas sekshit dhe karakteristikave të tjera, për të gjitha aktivitetet që organizon komuna.	ZTI	DKA GM	2024 - 2026	6,972 € (nga të cilat 6,672 € komuna)	900 € (komuna)	900 € (komuna)	- Databaza e përgatitur dhe e përditësuar regullisht	- Databaza e përgatitur dhe e përditësuar regullisht	ZK

¹⁴ Për zbatimin e këtij aktiviteti do të ofrojë mbështetje edhe UN Women
¹⁵ Për zbatimin e këtij aktiviteti do të ofrojë mbështetje edhe UN Women
¹⁶ Për zbatimin e këtij aktiviteti do të ofrojë mbështetje edhe UN Women

			dhe 300 € hendek financiar)			
1.2.7. Takime përfitimi pjesëmarrjen e grave / të rejave, në të gjithë shumëlojshmérinë e tyre, në të gjitha dëgjimet publike, e veçanërisht në dëgjimet publike buxhetore.	DBF	ZBGJMD DAK OJQ ON	2024 - 2026	890 € (komuna)	890 € (komuna)	DBF Donatorët
1.2.8. Mbledhja e të dhënave bazë përfitimi përgjegjëse sipas treguesve të këtij PLVBGJ.	Secila drejtori përgjegjëse sipas treguesve të këtij PLVBGJ	ZBGJMD OJQ ON	2024	350 € (komuna)	/	Secila drejtori përgjegjëse sipas treguesve të këtij PLVBGJ
1.2.9. Shtimi në faqen zyrtare të internetit të Komunës, i një vegëze me informacione dedikuar çështjeve të Barazisë Gjinore dhe përditësimi rregullist i saj.	ZTI ZI Drejtori komunale	ZBGJMD ZBGJMD ZBGJMD	2024 - 2026	3,950 € (komuna)	3,950 € (komuna)	ZK ZK - Informacioni i përditësuar rregullist
1.2.10. Publikimi në faqen e komunës i gjeteve kryesore nga monitorimi i zbatimit të këtij Plani Lokal të Vepritit për Barazinë Gjinore.	ZTI Drejtori komunale	2024 - 2026	2,650 € (komuna)	2,650 € (komuna)	ZK	- Linku me gjeljet e publikuara çdo vit
OBJEKTIVI STRATEGJIK:	2. FUQIZIMI EKONOMIK DHE PROMOVIMI I TË DREJTAVE EKONOMIKE, SOCIALE DHE TË PUNËSIMIT TË DENJË, PËR GRATË, TË REJAT DHE VAJZAT					
Rezultatet e pritshtme:	1.a. Pjesëmarrja e grave dhe të rejave në aplikimin e subvencioneve të komunës në lidhje me bujqësinë dhe zhvillimin rural, e përmirësuar ndjeshëm. 1.b. Numri i të rejave dhe grave në punësim dhe ndërmarrësi, i ritur si rrjedhojë e vepprimeve mbështetëse dhe inkurajuese të komunës.					

Referenca kryesore:	në dokumentet	Treguesi						Rezultati
		Vlera bazë (2024)	Syndimi i vitit të fundit (2027)	Afat e përcaktohet	Dritur me 6%	BURIMI I FINANÇIMIT	TREGUESIT	
		2.1.a. Përqindja e të rejave dhe grave, në të gjithë shumëllçishmérinë e tyre, që mbështeten me subvencione në fushën e bujqësisë.	Do përcaktohet		Gratë dhe të rejet në zonat rurale do të nxiten dhe mbështeten që të përdorin të gjitha burimet dhe mijet në dispozicion, për fuqizimin e tyre dhe zhvillimin e ekonomisë mjedisore të zonës. Ato do të pajisen me njohuritë e nevojshme për të aplikuar përshtatje subvencionet që komuna planifikon për bujqësisë. Përqindja e grave dhe të rejave të subvencionuara krahasuar me përqindjen e burrave dhe të rinjve, do të ritet vazhdimisht duke synuar plotësimin e detyrimit për trajtim të barabartë, në përputhje me ligjin për barazinë gjinore.	ZK	ZK	ZK
Objektivi specifik:		2.1. Rrija e qasjes së të rejave dhe grave, në të gjithë shumëllçishmérinë e tyre, në shërbime, burime dhe produkte financiare, duke synuar fuqizimin ekonomik, veçanërisht në bujqësi.	Treguesi	ZBATIMI	KOSTO (€)			
AKTIVITETET		Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtorië/ zrat mbështetëse	AFATI KOHOR				
2.1.1. Plotësim – ndryshimi i rrugullores përdorjen e granteve dhe subvencioneve ku të vendosen masa afirmative që u jepin përparrësi dhe nxitin mbështetjen e gjinisë më pak të përfaqësuar në bujqësi, ndërmarrësi	Zyra Ligjore (ZL.)	ZK	2024	814 € (komuna)	/	/	- Rregullorja e plotësuar-ndryshuar dhe miratuar	ZK

dhe Pylltari (DBHP)					
Drejtoria për Ekonomi dhe Zhvillim (DEZH)					
ZBGJMD	2024	564 €	564 €	DBHP	- 3 takime informuese të zhvilluara (1 në vit)
SDNJK	2026	(ngatë ciliat 344 € komuna dhe 220 € hendek financiar)	(ngatë ciliat 344 € komuna dhe 220 € hendek financiar)	SDNJK Donatorët	ZK GM
OJQ					- 54 gra të informuara (18 në vit), ndarë sipas moshës, etniსë, etj.
ON					
MBZHR	2024	20,500 € (komuna)	60,500 € (komuna)	DBHP	- 90 fermere të mbështeturat financiarisht
ZK	2026			Donatorët	(30 në vit), ndarë sipas moshës, etniსë, vendbanimit, etj.
OJQ					
ON					
MBZHR	2025	1,990 € (nga të z.1.1.2025)	1,990 € (nga të z.1.1.2025)	DBHP MBZHR	- 15 trajnime të zhvilluara (5 në vit)
OJQ	2026				

					dhe 750 € donatori ¹⁸⁾	dhe 750 € donatori ¹⁹⁾	në vit), ndarë sipas seksit, moshës, etnisië, etj.
2.1.5. Promovimi i produkteve lokale, veçanërisht atyre të përgatitura nga gratë, përmes aktiviteve lokale si dhe sigurimi i tregut pa pagesë, i përhershëm apo për një periudhë të caktuar të vittit, ku do të bëhet shitia e produkteve të prodhua nga vajzat dhe gratë.	DBHP	ZK SDNJK OJQ ON	2024 - 2026	9,625 € (komuna) 13,625 € (komuna)	9,625 € (komuna) DBHP SDNJK Donatorët	- 7 aktivitetë lokale të zhvilluara (në 2 vite 4 takime si dhe 1 vit 3 takime në vit) - Numri i produkteve lokale të prodhua nga gratë i promovuar në çdo aktivitet	ZK GM
2.1.6. Takime informuese mbi vazhdimin e masës afirmative për regjistrimin e pronës së përbashkët në emër të dy bashkëshortëve, pa pagesë.	Drejtoria për Kadastër dhe Gjeodezi (DKGJ)	ZK SDNJK OJQ ON	2024 - 2026	1,288 € (nga të cilit 708 € komuna dhe 580 € donatori ²⁰⁾	1,288 € (nga të cilit 708 € komuna dhe 580 € donatori ²¹⁾)	DKGJ SDNJK Donatorët	- 6 takime informuese të zhvilluara (2 në vit) -150 persona të informuar (50 në vit), ndarë sipas seksit, moshës,

¹⁸ Ekspert/ja nga MBZHR

¹⁹ Ekspert/ja nga MBZHR

²⁰ OSBE

²¹ OSBE

²² OSBE

Objektivi specifik:	2.2. Rrjaja e vërdijesimit dhe përmirësimi i qasjes në shërbimet e kujdesit, duke mundësuar ndarje të barabartë të punës shtëpiake dhe të kujdesit miës grave dhe burrave, të rejave e të rinjve, vajzave e djemve.				
Treguesi	Vlera bazë (2024)	Synim i vitit të fundit (2027)	Rezultati		
2.2.a. Numri i banoreve / banorëve të informuar për ndarje të barabartë të punës shtëpiake dhe të kujdesit midis grave/ të rejave / vajzave dhe burrave / të rinjve / djemve.	Do përcaktohet	Rritur me 10%	Përmirësimi i të kuptuarit të rëndësishë së pjesëmparjës dhe angazhimit në mënyrë të barabartë të gjitha/gjithë anëtarëve / anëtarëve të familjes në punët shtëpiake dhe të kujdesit,		
AKTIVITETET	ZBATIMI	KOSTO (€)	BURIMI I FINANCIIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
	Drejtoria / zyra përgjegjëse	AFATI KOHOR	2024	2025	2026
2.2.1. Aktivitet informuese për promovimin e të drejtës për pushimin e lehonisë dhe pushimin prindëror.	Zyra e Burimeve Njerëzore (ZBNJ) Sindikata DKA Drejtoria për Shëndetësi (DSH) OJQ	2024 - 2026 -	526 € (nga të cilat 296 € komuna dhe 230 € hendek financiar)	526 € (nga të cilat 296 € komuna dhe 230 € hendek financiar)	DAK Donatorët (nga të cilat 296 € komuna dhe 230 € hendek financiar) ZK informuese të zhvilluara (1 në vit) - 3 aktivitete/ sesione - 60 persona të përfshirë (20 në vit), ndarë sipas

		ON	ZBGJMD	2024 - 2026	200 € (komuna)	200 € (komuna)	ZK DKA	sekxit, moshës etnisë, etj.	ZK GM
2.2.2.	Hulumtimi i respektimit të së drejtës përmarrjen e pushimit prindëror në institucionet publike.	ZBNJ	DKA				3 raporte të përgatitura me gjeljet nga ky hulumtim (1 në vit)		
2.2.3.	Përgatitja dhe shpërndarja në rrjetet sociale dhe mbajtja e emisioneve në televizioni lokale e mesazheve që afirmojnë barazinë gjinore në kuadër të ditëve të caktuara ndërkombëtare.	Zyra për Informim ZBGJMD	DSH Drejtoritë komunale	2024 - 2026	250 € (komuna)	250 € (komuna)	ZK	-6 mesazhe të shpërndara në rrjetet sociale (2 në vit)	ZK GM
2.2.4.	Promovimi i modeleve pozitive të baballarëve që angazhohen në mirërrjen dhe kujdesin ndaj fëmijëve të tyre, si dhe i djemve, të rinjve e burrave që pajtohen e angazhohen në ndarjen e barabartë të punës shtëpiake dhe kujdesit në famije.	SDNJK	ON DKA OJQ	2025 - 2026	/	541 € (nga të cilat 361 € komuna dhe 180 € hendek financiar)	ZK SDNJK Donatorët	- 2 takime me burra/ të rijnj dhe djem që janë modele pozitive të komunitetit të Istogut (1 në vit)	ZK GM
2.2.5.	Ndihmë financiare për familjet në nevojë, me fokus nënët vetushqyese, gratë viktimatë dhunës me bazë gjimore, etj.	Drejtoria për Mirëqenie Sociale (DMS)	Ministratë relevante ZK QPS	2024 - 2026	7,000 € (komuna)	12,000 € (komuna)	DMS ZK Donatorët	- 30 persona të përfshirë (15 në vit) - 25 familje me kryefamiljare gra, të ndihmuara financiarisht (ndarë sipas	ZK GM

	OJQ ON	ZL	ZK	2024	1,405 € (nga të cilat 1.255 € komuna dhe 150 € hendek financiar)	/	Drejtorië komunale Donatorë	ZK Rregulloret e ndryshuara dhe të miratuara	grupit social, numrit të anëtarëve të familjes, etnisë, vendbanimit, etj.
2.2.6. Plotësim ndryshimi i rregullloreve komunale për taksa, subvencione dhe bursa, me qëllim marijen e masave afirmative dhe të përgjegjshme gjinore për kujdestaren / kujdestarin e një personi me aftësi të kufizuar									
OBJEKTIVI STRATEGJIK: 3. ZVOGËLIMI I PABARAZIVE GJINORE NË ARSIMIN CILËSOR DHE TË MËSUARIT GJATË GJITHË JETËS, PËR GRATË DHE BURRATTË REJAT, TË RINJTË, VAJZAT DHE DJEMTË, NË TË GJITHË SHUMËLLOJSHMËRİNË E TYRE.									
Referenca kryesore:	Rezultatet e pritshme:	3.a. Qasja e grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë shumëllojshmërinë e tyre, në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, epermirësuar ndjeshëm.							
	3.b. Më shumë vajza, të reja dhe gra të Komunës, të angazhuara në aktivitetë sportive e kulturore.								
<p>- Ligji Nr. 05/L -020 për Barazi Gjinore, nenet 2, 4, 5, 6, 12, 20 dhe 18.</p> <p>- Programi i Kosovës për Barazinë Gjinore 2020 – 2024, objektivi strategjik 2, objektivat specifike 2.1 dhe 2.2.</p> <p>- Plani i Zbatimit në Nivel Vendi për Kosovën i Planit të Vepрimit të BE-së për Barazinë Gjinore III (EU GAP III) 2021-2025, fusha tematike 3, objektivi specifikë 2, 3, 4, 5 dhe 6.</p> <p>- Konventa për Eliminimin e të gjithë Formave të Diskriminimit ndaj Grave (CEDAW) – nenet 2, 3, 4, 5 dhe 10.</p> <p>- Konventa e KE për Parandalimin dhe Luftimin e Dhunës ndaj Grave dhe Dhunës në Familje (Konventa e Stambollit) – menet 4 dhe 6.</p> <p>- Deklarata dhe Platforma për Vepрim e Pekinit (BDPfA), fushat kritike 2</p> <p>- Agjenda 2030, Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDGs) 2030, SDG 4, target 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7 dhe 4.5, treguesit 4.2.1, 4.3.1, 4.4.1, 4.7.1 dhe 4.a.1; SDG 5, target 5.1 dhe 5.c, treguesit 5.1.1 dhe 5.c.1.</p>									

t për Barazinë Gjinore i BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III), fusha tematike 3. e për Barazi të Gjave dhe Burrave në Jetën Lokale, nenet 10, 13, 16, 20, 24, 31, 34 dhe 35.

ndësive të barabarta për arsim cilësor e të mësuarit gjithë jetës, përvajzat, të rejet, grauë dhe djemtë, të rinjtë, ës, në të gjithë shumëlojshmërinë e tyre.

a / ise	Vlera bazë (2023/2024)	Synimi i viti të fundit (2027)	Rezultati
të gjithë ilësore të	Do përcaktohet	Rritur me 12%	Më shumë vajza, të reja nga të gjitha grupet, të përfshira në shërbime cilësore të arsimit dhe të informuara për barazinë gjinore.

ZBATIMI	AFATI KOHOR	KOSTO (€)	BURIMI FINANCIMI	TREGUESIT	MONITORIMI
Shkollat	2024	550 €	550 €	DKA	ZK GM
	2026	(nga të cilat 300 € komuna dhe 250 € hendek financiar)	(nga të cilat 300 € komuna dhe 250 € hendek financiar)	- 3 takime të zhvilluara (1 në vit)	
MASH	2024	1,636 €	1,636 €	MASH	ZK GM
	2026	(nga të cilat 1,536 € komuna)	(nga të cilat 1,536 € komuna)	DKA	

OJQ			dhe 100 € donator ²⁶⁾	- 240 persona të informuar (80 në vit), ndarë sipas seksit, moshiës, etnisië, etj.
ON				
Shkollat	2024	4,900 € (komuna)	4,900 € (komuna)	DKA
	- 2026			
DMS	2024	601 € (nga të cilat 371 € komuna dhe 230 € hendek financiar)	601 € (nga të cilat 371 € komuna dhe 230 € hendek financiar)	DKA Donatorët
SDNJK	- 2026			
OJQ				
ON				
Shkollat	2024	5,970 € (nga të cilat 2,920 € komuna dhe 3,050 € hendek financiar)	5,970 € (nga të cilat 2,920 € komuna dhe 3,050 € hendek financiar)	DKA Donatorët
DMS	- 2026			
OJQ				
ON				

Objektivi specifik:	3.2. Promovimi i modeleve të sukseshme të grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë shumëlojshmërinë e tyre, që investojnë dhe marrin pjesë aktiviشت në art, kulturë dhe sport.				
	Treguesi	Vlera bazë (2023/2024)	Syndimi i vitit të fundit (2027)	Rezultati	
3.1.7. Aktivitet informuese me nxënëset dhe nxënësit në shkolla, mbi ngacimin dhe dhunën në ambientet shkolllore	DKA SDNJK Shkollat DMS OJQ ON	2024 2026 	2,970 € (nga të cilat 2,920 € komuna dhe 50 € hendek financiar) 	2,970 € (nga të cilat 2,920 € komuna dhe 50 € hendek financiar) 	DKA SDNJK Donatorët
3.1.8. Subvencionimi i shpenzimeve që lidhen me edukimin (subvencionimi për shpenzimet e librave, materialet shkollore, transportin) për vajzat dhe djemtë që vijnë nga familje me të ardhura të ulëta.					ZK GM

3.2.a. Numri i grave, të rejave dhe vajzave në art, kulturë e sporte, si dhe numri i klubeve sportive të tyre, që mbështeten me subvencione nga subvencione në mënyrë të përvitshme.	ZBATIMI	KOSTO (€)
Më shumë gra, të reja dhe vajza në art, kulturë e sporte, si dhe më shumë klubë sportive për to, apo ku ato janë pjesë, mbështeten me subvencione nga komuna.		

AKTIVITET	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtoritë/mbështetëse	AFTATI KOHOR	2024	2025	2026	BURIMI FINANCIIMI T	TREGUESIT	MONITORIMI
3.2.1. Aplikimi i masave afirmative sipas ligjit për barazinë gjinore, në thirjet për subvencionim si dhe në komisionet dhe përzgjedhjen e klubeve, (ndryshim plotësish i rregulllores përkatëse).	Drejtoria për Kulturë, Rini dhe Sport (DKRS)	ZK ZL ZBGJMD	2024	709 € (komuna)	/	/	- Regullorja e ndryshuar-plotësuar.	ZK GM	
							- Masat afirmative të aplikuara në mënyre të përvitishme. 4 takime në vitin 2024		
3.2.2. Mbështetja e vazhdueshme e klubeve sportive përmes thirjes publike, me fokus të veçantë klubet sportive të të reja e vajzave.	DKRS	OJQ ON	2024 - 2026	12,485 € (komuna)	12,485 € (komuna)	3,485 € (komuna)	DKRS Donatorët	- 6 klube sportive të mbështeturat egrave, të reja e (2 klube në vitin 2024, 3 klubë në vitin 2025 si dhe 1 klub në vitin 2026)	ZK GM
3.2.3. Organizimi dhe mbajtja e manifestimit tradicional “Sportistja / sportisti i vitit” dhe shpallja e sportisteve/sportistëve më të mirë duke respektuar parimet e barazisë gjinore.	DKRS	OJQ ON	2024 - 2026	1,000 € (komuna)	1,000 € (komuna)	1,000 € (komuna)	DKRS Donatorët	- 3 aktivitetë të zhvilluara (1 në vit) - Lista e sportisteve/sportistëve të zgjedhur çdo vit, me të dhëna të ndara sipas	ZK GM

3.2.4. Investime në hapësirat sportive për ofrimin e kushteve sa më të mira për zhvillime në sport, duke respektuar parimet e qasjes dhe të barazisë gjimore.	DKRS	DKA OJQ ON	2024 - 2026	263,000 € (komuna)	150,000 € (komuna)	100,000 € (komuna)	DKRS Donatorët
							sekosit, moshës, illojt të sportit, etj.
							- Investimet e realizuara çdo vit respektojnë standaret e qasjes dhe të barazisë gjimore. 6 aktivitete të realizuara (2 në vit).
3.2.5. Mbështetje e organizatave shoqëritë kulturore artistike të vajzave dhe të të rejave.	DKRS	OJQ ON	2024 - 2026	3,000 € (komuna)	3,000 € (komuna)	3,000 € (komuna)	DKRS Donatorët
							- 12 aktivitete me organizatën shoqërore kulturore – artistike (4 aktivitete në vit).
3.2.6. Furnizimi i bibliotekës me tituj librash të autoreve gra dhe me tematika të barazisë gjimore.	DKRS	OJQ ON	2024 - 2026	Kosto e mbuluar nga MKRS dhe Bibliotekat Kombëtare	Kosto e mbuluar nga MKRS dhe Bibliotekat Kombëtare	Kosto e mbuluar nga MKRS dhe Bibliotekat Kombëtare	DKRS Donatorët
							- Lista e titujve të librave me autore gra (2-3 në vit, ose me tematikë për barazinë gjimore e mbajtur rregullisht në mënyrë të përvitshme
3.2.7. Publikimi i një broshure me të dhëna dhe histori të grave me kontributet e Istog.	DKRS ZBGJMD	ZK	2025	/	2,700 € (nga të cilat 300 € komuna)	/	DKRS Donatorët
							- 1000 broshura të përgatitura dhe publikuar në vitin 2025

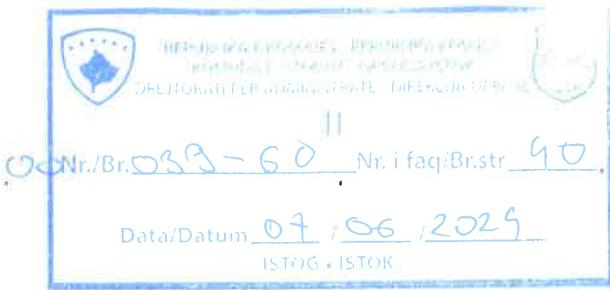
Objektivi specifik:	Treguesi	Vlera bazë (2024)		Synimi i vitit të fundit (2027)		Rezultati
3.2.8. Takime informuese me të reja dhe të rinj, mbi rolin e grave ndër vite në Komunën e Istogut (bazuar te broshura e përgatitur)	DKRS ON ZBGJMD DKA OJQ ON	2025	/	3,614 € (nga të cilat 3,250 € komuna dhe 364 € hendek financiar)	/	DKRS Donatorët - 325 persona/nxënës të informuar në vitin 2025 të ndarë sipas seksit, moshiës, etnisë, etj.
OBJEKTIVI STRATEGJIK:	4. PROMOVIMI I SHËNDETIT DHE TË DREJTAVE SEKSUALE DHE RIPRODHUESE.					
Rezultatet e prishme:	4.a. Edukimi mbi shëndetin seksual e riprodhues mes profesionisteve/professionisteve dhe në komunitet, merr rëndësi të veçantë. 4.b. Vendimmarrja tek vajzat, djemtë, të rejet, të rinjtë, gratië dhe burrat për shëndetin seksual e riprodhues, e përmirësuar ndjeshëm.					
Referanca në dokumentet kryesore:	- Ligji Nr. 05/L -020 për Barazi Gjinore, nenet 2,4, 5, 6, 11 dhe 12. - Programi i Kosovës për Barazinë Gjinore 2020 – 2024, objektivi strategjik 2, objektivi specifik 2.3. - Plan i Zbatimit në Nivel Vendi për Kosovën i Planit të Veprimit të BE-së për Barazinë Gjinore III (EU GAP III) 2021-2025, fusha tematike 2, objektivat specifike 2.1 dhe 2.2. - Konventa për Eliminimin e të gjithë Formave të Diskriminimit ndaj Grave (CEDAW) – nenet 2, 3, 4, 5 dhe 12. - Konventa e KE për Parandalimin dhe Luftrimin e Dhunës në Familje (Konventa e Stambollit) – nenet 4 dhe 6. - Deklarata dhe Platforma për Veprim e Pekiniti (BDPFA), fusha kritike 3 - Agjenda 2030, Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDGs) 2030, SDG 3, target 3.7 dhe 3.8, treguesit 3.7.1 dhe 3.8.1; SDG 5, target 5.6, treguesi 5.6.1 - Plan i Veprimit për Barazinë Gjinore i BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III), fushat tematike 2 dhe 3. - Karta Evropiane për Barazi të Grave dhe Burave në Jetën Lokale, nenet 6, 10, 14, 34 dhe 37.					
Objektivi specifik:	4.1. Rritja e qasjes së grave, të rejaqe, e vajzave në të gjithë dëshmorët e tyre, në shërbime cilësore shëndetësore dhe të shëndetit seksual e riprodhues.					

AKTIVITET	ZBATIMI	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtortë/ institucionet mbëshitetëse	AFATI KOHOR	KOSTO (€)			BURIMI I FINANCIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
					2024	2025	2026			
4.1.a. Numri i grave, të rejave, vajzave, në të gjithë shumëlojshmérinë e tyre, me qasje të shtuar në kujdesin dhe shërbimet shëndetësore seksuale dhe riprodhuese.	DSH	QKMF OJQ ON	DSH QKMF OJQ ON	2024 - 2026	1,033 € (nga të cilat 200 € komuna dhe 833 € hendek financiar)	1,033 € (nga të cilat 200 € komuna dhe 833 € hendek financiar)	1,033 € (nga të cilat 200 € komuna dhe 833 € hendek financiar)	DSH Donatorët	- 3 takime të zhvilluara (1 në vit) - 225 persona të informuar (75 në vit), ndarë sipas sekisit, moshës, etnisë, vendbanimit, etj.	ZK. GM
4.1.1. Takime informuese me gratë, të rejet, vajzat dhe burrat, të rinjë, djemtë, mbi të drejtë e tyre dhe kujdesin për shëndetin seksual e riprodhues.	DSH	SDNJK QKMF OJQ ON	DSH	2024 - 2026	2,177 € (nga të cilat 941 € komuna dhe 1,236 € hendek financiar)	2,177 € (nga të cilat 941 € komuna dhe 1,236 € hendek financiar)	2,177 € (nga të cilat 941 € komuna dhe 1,236 € hendek financiar)	DSH Donatorët	- 9 takime të zhvilluara (3 në vit) - 225 persona të informuar (75 në vit), ndarë sipas sekisit, moshës, etnisë, vendbanimit, etj.	ZK. GM
4.1.2. Takime informuese në kuadër të fushatës “Tetori rozë”.	DSH	QKMF OJQ ON	DSH	2024 - 2026	687 € (nga të cilat 200 € komuna dhe 487 € hendek financiar)	687 € (nga të cilat 200 € komuna dhe 487 € hendek financiar)	687 € (nga të cilat 941 € komuna dhe 1,236 € hendek financiar)	DSH Donatorët	- 3 trajnime të zhvilluara (1 në vit) - 75 persona të trajnuar (25 në vit), ndarë sipas	ZK. GM
4.1.3. Trajnimi i personelit shëndetësor mbi rëndësinë e ofrimit të shërbimeve shëndetësore të përgjegjshme gjinore.	DSH	QKMF OJQ ON	DSH	2024 - 2026	2,177 € (nga të cilat 941 € komuna dhe 1,236 € hendek financiar)	2,177 € (nga të cilat 941 € komuna dhe 1,236 € hendek financiar)	2,177 € (nga të cilat 941 € komuna dhe 1,236 € hendek financiar)	DSH Donatorët	- 3 trajnime të zhvilluara (1 në vit) - 75 persona të trajnuar (25 në vit), ndarë sipas	ZK. GM

4.1.4. Vazhdimi i kujdesit shëndetësor për nënët dhe foshnjat përmes vizitave në familje.	DSH	QKMF	2024 - 2026	11,000 € (komuna)	11,000 € (komuna)	DSH	sekrit, moshës, etnisë, vendbanimit, etj.
4.1.5. Sesione informuese për kancerin e qafës së mitrës, sidomos me gratë dhe të rejet në zonat rurale	DSH	QKMF	2024 - 2026	948 € (nga të cilat 612 € komuna dhe 336 € hendek financiar)	948 € (nga të cilat 612 € komuna dhe 336 € hendek financiar)	DSH	ZK GM - Numri i nënave dhe foshnjave të vizitara dhe trajtura me kujdes shëndetësor çdo vit
4.1.6. Kryerja e mamografisë falas për gratë dhe të rejet, përgjatë gjithë viti.	DSH	QKMF	2024 - 2026	750 € (komuna)	750 € (komuna)	DSH	ZK GM - 9 sesione të zhvilluara (3 në vit)
4.1.7. Informimi i nënave dhe baballarëve për rëndësinë e vaksinimit për HPV	DSH	QKMF	2024 - 2026	617 € (nga të cilat 209 € komuna dhe 408 € hendek financiar)	250€	DSH	ZK GM - 225 persona të informuar (75 në vit), ndarë sipas sekrit, moshës, etnisë, vendbanimit, etj.
							- 450 mamografi falas (150 në vit)
							ZK GM - 3 sesione të zhvilluara (1 në vit)
							- 75 persona të informuar (25 në vit), ndarë sipas

4.1.8 Subvencionimi nga komuna për kryerjen e Pap testit falas për një grup të caktuar të grave/të rejave (p.sh.. nga familje me probleme sociale, viktima të dhunës me bazë gjinore, etj.)	DSH	QKMF	2025	/	1,200 € (hendek financiar)	1,200 € (hendek financiar)	DSH Donatorë	- 60 gra të subvencionuara (30 në vit), ndarë sipas moshës, etnisë etj.	sekrit, moshës, etnisë, vendbanimit, etj.
---	-----	------	------	---	----------------------------------	----------------------------------	-----------------	---	---

**Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo**

**Komuna e Istogut
Opština Istok – Municipality of Istog**

**00 Broj: 73/2024
Datum: 31.05.2024**

<http://kk.rks-gov.net/istog/>

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA RAVNOPRAVNOST POLOVA

2024 - 2026

Maj 2024

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost (LAPRP) 2024 - 2027 pripremila je Opština Istok uz podršku UN Women Kosovo u okviru implementacije projekta „Gender Equality Facility“ (GEF) sa sredstvima Evropske unije.

Radna grupa

1. G. Arben Kabashi, direktor Direkcije za opštinsku administraciju, predsedavajući,
2. G. Genc Ademaj, direktor Direkcije za ekonomiju i razvoj i direktor za DBF, član,
3. Gđa. Arlinda Kurtaj , šef Sektora za ljudska prava i zajednice, član,
4. Gđa. Zekije Sutaj, šef pravne kancelarije, član,
5. G. Brahim Hetemaj, rukovodilac sektora zdravstva, član,
6. G. Fadil SOBashi, rukovodilac sektora poljoprivrede, član
7. Gđa. Servete Haxhiaj, službenik za rodnu ravnopravnost i zaštitu od diskriminacije, član,
8. G. Xhevdet Zekaj službenik za niže srednje obrazovanje, član,
9. Gđa. Vlora Gjoci, službenica za dječiju zaštitu i reintegraciju , članica,
10. G. Drin Sadikaj, službenik za kulturu, omladinu i sport, član,
11. Gđa. Valbone Demaj, predsednica Neformalne ženske grupe, iz Skupštine opštine, članica,
12. G. Ardon Arifaj , službenik za informisanje i praćenje ODOija, član,
13. G. Blerim Gerguri , službenik za prevođenje, član.

Tehnička ekspertiza UN Women / GEF:

Artan Binaku , koordinator projekta

Monika Kocaqi, međunarodni konsultant

Pozdravni govor Predsednika Opštine g. Ilir Ferati

Poštovani/e građani Opštine Istok,

Sa zadovoljstvom mi dozvolite da vam predstavim naš Akcioni plan za rodnu ravnopravnost, plan koji služi kao vodič za djelovanje naše opštine za potrebe žena i muškaraca.

Iznad svega, ovaj plan predstavlja našu nepokolebljivu posvećenost postizanju istinske rodne ravnopravnosti. Ovo nije samo dokument, već katalizator promena, koji nas osnažuje da stvorimo inkluzivno i ravnopravno društvo.

Jedan od glavnih stubova našeg plana je obrazovanje. Verujemo da je obrazovanje temelj napretka za promene. Promoviranjem polno osjetljivih nastavnih planova i programa i pružanjem jednakih mogućnosti u školama, moramo osnažiti buduće generacije da izazovu rodne stereotipe i poštuju rodnu ravnopravnost.

Još jedan bitan aspekt našeg plana je ekonomsko osnaživanje. Prepoznajemo važnost stvaranja okruženja u kojem žene i muškarci imaju jednak pristup zapošljavanju, preduzetništvu i pravednom osnaživanju. Kroz inicijative kao što su mentorski programi, finansijska podrška i politike na radnom mjestu koje promovišu ravnotežu između poslovnog i privatnog života, možemo srušiti prepreke koje sprječavaju napredak ka polnoj ravnopravnosti.

Pored toga, naš plan se fokusira na iskorenjivanje polno zasnovanog nasilja i promociju sigurnosti za sve i preliće aktivnosti sa Lokalnim planom za zaštitu od nasilja u porodici koji je naša opština upravo usvojila. Radićemo non-stop na jačanju sistema podrške, podizanju svijesti i obezbjeđivanju resursa za žrtve polno zasnovanog nasilja. Negovanjem kulture poštovanja i nulte tolerancije na nasilje, možemo stvoriti društvo u kojem se svi osjećaju sigurno i cijenjeno.

Konačno, naš plan naglašava važnost uključivanja muškaraca i dječaka kao saveznika u napore za rodnu ravnopravnost. Čvrsto vjerujemo da je za postizanje istinske jednakosti potrebno aktivno učešće svih spolova. Tako da zajedno možemo stvoriti inkluzivnije društvo.

Zaključno, ovaj akcioni plan za rodnu ravnopravnost nije samo vizija, već i putokaz za promjenu. Zajedno, započnimo ovo putovanje, ujedinjeni u našoj posvećenosti stvaranju društva u kojem svako, bez obzira na spol, može dati svoj doprinos.

Posebno zahvaljujemo radnoj grupi i izradi ovog važnog dokumenta za našu opštinu, kao i UN Women i Evropskoj uniji na njihovoј stručnoј podršci i pomoći tokom procesa izrade ovog dokumenta.

Sa poštovanjem,

Ilir Ferati,
Predsednik Opštine Istok

SADRŽAJ

SPISAK SKRAĆENICA I SKRAĆENICA	5
I. UVOD	6
II. PRAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR	8
III. METODOLOGIJA	10
IV. VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI I SPECIFIČNI CILJEVI	11
V. TROŠKOVI IMPLEMENTACIJE LAPRP 2024 - 2026	14
VI. IZVJEŠTAVANJE I PRAĆENJE	17
VII. MATRICA AKCIONOG PLANA ZA RODNU RAVNOPRAVNOST 2024-2026	18

LISTA SKRAĆENICA I SKRAĆENICA

ARP	Agencija za ravnopravnost polova
PDPA	Pekinška deklaracija i Platforma za akciju
KESODŽ	konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena
DOA	Direkcija za opštinsku administraciju
DBF	Direkcija za budžet i finansije
DPHŠ	Direkcija za poljoprivredu, hidroprivredu i šumarstvo
DEZŠ	Direkcija za emergenciju, zaštitu i spašavanje
DEZ	Direkcija za ekonomski razvoj
DI	Direkcija za inspekciju
ODO	Opštinska direkcija za obrazovanje
DKG	Direkcija za katastar i geodeziju
DKOS	Direkcija za kulturu, omladinu i sport
DSZ	Direkcija za socijalnu zaštitu
DZ	Direkcija za zdravstvo
DJU	Direkcija za javne usluge
DUŽS	Direkcija za urbanizam i životnu sredinu
EU GAP III	Akcioni plan za rodnu ravnopravnost Evropske unije III
NFŽP	Neformalna grupa poslanica
SBO	Srednjoročni budžetski okvir
KZ	Komitet za zajednice
KPF	komitet za politiku i finansije
MALS	Ministarstvo administracije lokalne samouprave
NVO	Nevladina organizacija
MO	Međunarodna organizacija
KPRP	Kosovski program za ravnopravnost polova
LAPRP	Lokalni akcioni plan za ravnopravnost polova
GCFM	Glavni centar familjarne medicine
CSR	Centar za socijalni rad
COR	Cilj održivog razvoja
SLJPZ	Sektor za ljudska prava i zajednice
SRRZD	Službenik /ca za rodnu ravnopravnost i zaštitu od diskriminacije
KP	Kancelarija Predsednika

I. UVOD

Opština Istok je pripremila Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost (LAPRP) 2024 - 2026, kao glavno sredstvo za sprovođenje javnih obaveza za rodnu ravnopravnost. ogleda se u:

- Ustav Republike Kosova.
- Glavni međunarodni instrumenti za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, direktno primjenjivi u zakonodavstvu zemlje.
- Zakon o ravnopravnosti polova br. 05/L-020, kao i cijelokupni zakoni zemlje fokusirani na jednakost, nediskriminaciju i osnaživanje žena.
- Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, kao i celokupni lokalni razvojni okvir (programi i strategije) za promociju rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena.
- Instrumenti i alati EU fokusirani su na rodnu ravnopravnost, kao dio procesa integracije, posebno oni koji sadrže akcije koje treba poduzeti na lokalnom nivou – kao što je Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.

LAPRP je pripremljen kroz interaktivan i sveobuhvatan proces, u saradnji i konsultaciji sa lokalnim javnim institucijama, organizacijama civilnog društva, Neformalnom grupom poslanica, međunarodnim organizacijama, Skupštinom opštine i uz glasove stanovnika Opštine Istok, koji / koji su imali priliku da se upoznaju i daju svoje komentare na ovaj dokument tokom procesa javnih konsultacija. Čitav proces podržale su UN Women Kosovo u okviru implementacije projekta „Gender Equality Facility“ (GEF) sredstvima Evropske unije .

Rodna ravnopravnost znači da su sva ljudska bića, i žene i muškarci, slobodna da razvijaju svoje lične kapacitete i donose odluke bez ograničenja rodnim stereotipima, rigidnim rodnim ulogama ili predrasudama. Rodna ravnopravnost znači da se različita ponašanja, težnje i potrebe žena i muškaraca podjednako razmatraju, vrednuju i favorizuju. Rodna ravnopravnost ne znači da žene i muškarci moraju postati isti, već da njihova prava, odgovornosti i mogućnosti neće zavisiti od toga da li su rođene kao žensko ili muško. (UN Women, 2011).

Rodna pravda znači da se prema ženama i muškarcima postupa pošteno, u skladu sa njihovim potrebama. Ovo može uključivati jednak tretman ili tretman koji je različit, ali se smatra ekvivalentnim u smislu prava, beneficija, obaveza i mogućnosti. U kontekstu razvoja, ciljevi za rodnu pravdu često zahtijevaju uključivanje mjera koje kompenziraju istorijske i društvene nedostatke žena. (UN Women, 2011).¹

Kao što je opisano u tekstu Evropske karte o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu², jedinice lokalne samouprave su sfere vlasti koje su bliže ljudima, pa predstavljaju nivoje koji imaju više mogućnosti da se bore protiv nastavka i reprodukcija nejednakosti, kao što je i napredovanje za istinski ravnopravno društvo. Ovo se može postići kombinovanjem implementacije njihovih nadležnosti sa saradnjom sa čitavim nizom lokalnih aktera, za konkretne akcije u korist ravnopravnosti žena i muškaraca³, mlade i mladića⁴, devojaka i mladića⁵.

Implementacija i promocija prava na ravnopravnost treba da bude u središtu koncepta lokalne samouprave. Rodna ravnopravnost se godinama prepoznaje kao prioritet na državnom nivou, a tu svrhu se i na lokalnom nivou radilo i radi kontinuirano. Na nivou zemlje, u Kosovskom programu za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, koji je zasnovan na Zakonu br. 05/L -020 o polnoj ravnopravnosti, jasno su date glavne oblasti intervencije, kao i specifični ciljevi za čiju implementaciju centralne i lokalne institucije, NVO-i i svi lokalni, nacionalni i međunarodni partneri moraju raditi zajedno.

¹ Za potpuniju listu koncepata možete posjetiti: <https://eige.europa.eu/thesaurus/browse>

² Tekst Karte možete pronaći na: <https://charter-equality.eu/the-charter/lobservatoire-europeen-en.html>

³ „Žene i muškarci“ u ovom LAPRP označavaju starosnu dob od preko 29 godina, pa do kraja života (uključujući i starije).

⁴ „Mladi i mladić“ u ovom LAPRP označavaju starosnu dob od 18 do 29 godina.

⁵ „Devojčice i dječaci“ u ovom LAPRP označavaju starosnu dob od 0 do 18 godina.

Opština Istok, u misiji Sektora za ljudska prava i zajednice, ističe značaj „...*poštovanja osnovnih ljudskih prava i sloboda i reagovanja na njihovo sprovođenje, senzibilisanja stanovnika za zaštitu prava i njihovih sloboda, rodnu ravnopravnost, prava djece, jednake mogućnosti i nediskriminacija, prava zajednica, itd...*“., rodna ravnopravnost, jednake mogućnosti i nediskriminacija su ključne riječi u ovoj misiji i predstavljaju temelj svih intervencija za zaštitu, poštovanje, uživanje i implementaciju ljudskih prava.

U sprovođenju zakonskog okvira i politika koje su na snazi u vezi sa pitanjima rodne ravnopravnosti, kao i u skladu sa svojom misijom i vizijom, Opština Istok je imenovala službenika za rodnu ravnopravnost i zaštitu od diskriminacije (SRRZD). SRRZD godišnje izrađuje i provodi plan konkretnih akcija za napredovanje ka polnoj ravnopravnosti. Ovaj plan je realizovan uz finansijsku podršku opštine i donatora, kroz partnerstva za saradnju.

Međutim, i pored napretka u tom pravcu na lokalnom ili opštinskom nivou, moramo priznati da realnost i dalje govori o nedostatku rodne ravnopravnosti i pravde u praksi. Nejednakosti i diskriminacija ili višestruki nedostatak, ne samo među polovima, već i među grupama unutar istog spola, i dalje se oslanjaju na niz društvenih pojmovea izgrađenih na osnovu brojnih stereotipa prisutnih u porodici, obrazovanju, kulturi, komunikaciji, svjetu radu, u organizaciji društva itd.

Stoga, ukoliko želimo da stvorimo društvo zasnovano na ravnopravnosti, neophodno je da organi lokalne samouprave u potpunosti razmotre gender “mainstreaming” u svojim politikama, organizaciji i praksi rada. Istinska jednakost između žena i muškaraca, mladih žena i mladića, djevojaka i dječaka, također je ključ ekonomskog i društvenog uspjeha.

LAPRP 2024 - 2026 je koncipiran i povezan upravo sa pravnim okvirom i nacionalnim politikama, ali je takođe podržan i inspirisan važnim međunarodnim dokumentima, a ima za cilj da se uskladi sa standardima i zahtjevima pravne *tekovine* EU za rodnu ravnopravnost. Mjere i radnje predviđene ovim planom osmišljene su imajući u vidu činjenicu da nijedna intervencija napravljena sa bilo kakvom pažnjom i raspoloživim resursima ne može biti uspješna ako ne uzme u obzir i ne rješava na odgovarajući i jednak način različite potrebe žena i muškaraca, mladih žene i mladića, djevojke i mladići, odnosno svi članovi zajednice. Međutim, osnaživanje žena, mladih i djevojaka ostaje jedan od glavnih ciljeva za ispunjenje ciljeva rodne ravnopravnosti. Kako bi se što jasnije izrazila neophodnost svakog uključivanja, u cijelom tekstu koji slijedi u ovom LAPRP-u, izraz "**u svoj njihovoj raznolikosti**" se kontinuirano koristi.⁶ Kroz njega se ističe važnost podrške, tretmana i osnaživanja žena, mladih žena i djevojaka (ali i muškaraca, mladih i dječaka) u cjelini, uključujući i one iz ranjivih grupa koje trpe višestruku i mješovitu diskriminaciju, zbog spola, dobi, područje u kojem žive, etnička pripadnost, invaliditet, posebne potrebe, seksualna orientacija, izražavanje polnog identiteta, samohrani roditelj, žrtva/preživjela/preživjela trgovine ljudima, ili drugih oblika polno zasnovanog nasilja i nasilja u porodici, status migranta, tražioca azila ili zbog toga što je „osoba pod međunapolnom zaštitom“ (odnosno sa statusom izbjeglice, privremenom i pod dodatnom zaštitom), sa statusom „apatridi“ itd.

Sve mjere i radnje predstavljene u sklopu LAPRP 2024 - 2026, propraćene su podacima koji se odnose na indikatore rezultata, glavne odgovorne direkcije i partnerske institucije i organizacije u implementaciji, rokove, osobe odgovorne za praćenje, kao i kao neophodni troškovi za implementaciju. Ovo se definitivno odnosi na oblasti intervencije, očekivane rezultate, specifične ciljeve, relevantne indikatore i glavne dokumente koji podržavaju planirane korake.

⁶ U okviru usaglašavanja ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost sa Akcionim planom EU za rodnu ravnopravnost - EU GAP III.

II. PRAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Ustav Republike Kosovo definiše međunarodne konvencije o ljudskim pravima kao što su Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (poznata kao CEDAW), Rezolucija 1325 Ujedinjenih nacija o ženama, miru i bezbednosti ili Konvencija Vijeće Evrope za prevenciju i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (poznato kao Istanbulska konvencija), direktno primjenjivo u lokalnom zakonodavstvu i slučaju sukoba, smatra se da ove konvencije imaju prioritet nad aktima i zakonima koje donosi javnost. institucije.

Zakon o lokalnoj samoupravi uspostavlja pravni osnov za stabilan sistem lokalne samouprave u Republici Kosovo.

Zakon o ravnopravnosti polova garantuje, štiti i promoviše ravnopravnost polova, kao temeljnu vrijednost za demokratski razvoj društva.

Kosovski program za rodnu ravnopravnost ima za cilj da osigura da je rodna ravnopravnost u centru transformativnih procesa na Kosovu, unutar svih struktura, institucija, politika, procedura, praksi i programa vlade, agencija, civilnog društva, privatnog sektora i zajednice Donatori.⁷

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost 2024 - 2026 Opštine Istok zasniva se na skupu važnih zakonskih i institucionalnih dokumenata, koji istovremeno usmeravaju aktivnosti širom zemlje za osnaživanje žena i napredovanje ka polnoj ravnopravnosti na Kosovu. Kao najvažnije možemo navesti:

1. Glavni međunarodni instrumenti za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena:

- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima,
- Evropska konvencija o ljudskim pravima,
- Konvencija o političkim pravima žena,
- Međunarodna konvencija o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima,
- Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW),
- Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima djeteta,
- Pekinška deklaracija i Platforma za akciju,
- Konvencija Vijeća Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici,
- Rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija 1325 o ženama, miru i sigurnosti,
- Agenda Ujedinjenih nacija za održivi razvoj, 2030,
- Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. - 2025. Evropske unije i Akcioni plan za rodnu ravnopravnost (GAP III) 2021. - 2025.,
- Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.

2. Nacionalni pravni i razvojni okvir o polnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena:

- Ustav Republike Kosovo, članovi 7, 21 i 22,
- Zakon o lokalnoj samoupravi, br. 03/L-040,
- Zakon o ravnopravnosti polova br. 05/L-020,
- Zakon o nasljeđivanju br. 2004/26,
- Zakon br. 06/L-077 Za izmene i dopune Zakona br. 2004/32 o porodici,
- Zakon o zaštiti od diskriminacije br. 05/L-021,
- Zakon o imovini i imovinskim pravima br. 03/L-154,
- Zakon o radu br. 03/L-212,

⁷ Vidi PKBGJ, str. 11

- Zakon o prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i polno zasnovanog nasilja br. 08/L-185,
- Zakon br. 04/l-81 o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnim i porodičnim uslugama br. 02/L-17,
- Zakon br. 2011/04-L-096 o izmjenama i dopunama Zakona o šemi socijalne pomoći br. 2003/15,
- Zakon br. 03/L022 Za materijalno izdržavanje porodica sa decom sa trajnim invaliditetom,
- Zakon br. 08/L-109 za naknadu štete žrtvama zločina,
- Zakon br. 06/L-084 Za zaštitu djece,
- Zakon br. 04/L-125 za zdravlje,
- Zakon br. 06/L-026 za azil,
- Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024,
- Nacionalna strategija razvoja,
- Program ekonomskih reformi,
- Strategija za bolju regulativu,
- Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici i nasilja nad ženama,
- Nacionalni program za provođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju,
- Strategija i Akcioni plan za imovinska prava,
- Uredba za socijalno stanovanje,
- Akcioni plan za unapređenje zdravlja i edukaciju 2024-2026, Ministarstva zdravlja i dr.

Sve mere i akcije predviđene ovim LAPRP 2024 - 2026 također se smatraju zasnovane na strategijama ili nacionalnim akcionim planovima koji pokrivaju specifične sektore prema njihovim oblastima.

Glavna odgovornost za implementaciju LAPRP ostaje **opština**. To podrazumijeva odgovornost kako za neposredno provođenje predviđenih mjera i radnji, tako i za koordinaciju sa relevantnim institucijama i akterima koji omogućavaju provođenje ovih mjera i radnji. dakle, ako opština nema finansijske, ljudske ili infrastrukturne mogućnosti da direktno sproveđe određenu mjeru ili akciju, njena odgovornost je da koordinira i koordinira akcije sa tom institucijom koja ima tu mogućnost, uključujući nevladine organizacije, privatne institucije, međunarodne organizacije itd. . Službenik za rodnu ravnopravnost i zaštitu od diskriminacije (SRRZD) će ostati odgovoran za koordinaciju i provođenje niza mjera i radnji predviđenih LAPRP, ali sada je to plan cijele opštine i glavna odgovornost za ovaj plan u cjelini ne spada nužno na SRRZD. Takođe, LAPRP 2024 - 2026, raščlanjen iz godine u godinu, zamjenjuje Akcioni plan za rodnu ravnopravnost koji je SRRZD pripremao i prezentovao načelniku opštine i Agenciji za ravnopravnost polova, na godišnjem nivou.

Važnu ulogu u rješavanju rodnih pitanja, na lokalnom nivou, ima i Neformalna grupa poslanica, koje su takođe dale značajan doprinos u izradi ovog plana. U nastavku su važne i neophodne sve lokalne institucije i nevladine organizacije koje su uključene kao partneri za implementaciju glavnih mjera i radnji u ovom LAPRP-u da bi se postigli željeni rezultati u napretku ka polnoj ravnopravnosti. Međunarodne organizacije također igraju važnu ulogu ovdje kroz finansijsku i tehničku podršku za implementaciju određenih mjera predviđenih ovim LAPRP.

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost je:

- **praktično sredstvo za lociranje važnih nacionalnih i međunarodnih dokumenata koji se odnose na rodnu ravnopravnost** (naročito instrumenata koji su direktno primjenjivi u zakonodavstvu zemlje).
- dokument i sačinjen kroz sveobuhvatan proces , sa dobro definisanim koracima, **čiji sadržaj odražava dostignuća i izazove sa kojima se opština tokom godina susrela, u napretku ka polnoj ravnopravnosti** .
- **jasan odraz uloga i odgovornosti koje je neophodno ispuniti unutar Opštine, kao i između Opštine i lokalnih institucija ili organizacija civilnog društva i međunarodnih, kako bi se u**

praksi implementirao princip jednakosti za sve/sve žene, muškarce , žene, mladići, devojke i dečaci , u svoj svojoj raznolikosti, u opštini Istok.

III. METODOLOGIJA

Metodologija za izradu LAPRP 2024 - 2026 bila je sveobuhvatna i razvijena kroz sledeće korake:

- ✓ **Odlukom Predsednika opštine formirana je Radna grupa za izradu ovog plana.** Radna grupa za izradu ovog LAPRP osnovana je Odlukom predsednika br. 01-181/2024 od 12.04.2024. godine i imala je 13 službenika i to:
 - G. Arben Kabashi, predsjedavajući,
 - G. Genc Ademaj , član,
 - Gđa. Arlinda Kurtaj , član,
 - Gđa. Inteligencija Sutaj , član,
 - G. Brahim Hetemaj , član,
 - G. Fadil Kabashi, član
 - Gđa. Servete Haxhiaj , član,
 - G. Xhevdet Zekaj, član,
 - Gđa. Vlora Gjoci, član,
 - G. Drin Sadikaj , član,
 - Gđa. Valbone Demaj , član,
 - G. Ardon Arifaj , član,
 - G. Blerim Gerguri , član.
- ✓ **Analiza i procjena stanja kroz postojeće podatke i informacije .** Ova analiza je zasnovana na setu postojećih dokumenata opštine, ali je nesumnjivo proširena i na set zakonskog okvira i postojeće nacionalne i lokalne politike, koje se odnose na rodna pitanja.
- ✓ **Određivanje glavnih područja intervencije ,** koje je neophodno uključiti u matricu LAPRP 2024 - 2026. Ova odluka je doneta nakon niza koraka, kao što je evaluacija opštinskih dostignuća i izazova u rešavanju pitanja rodne ravnopravnosti, identifikacija prioriteta na osnovu gore pomenute analize, razmatranje i pravilno odražavanje komentara i sugestija iz diskusija. sa opštinskim osobljem itd.).
- ✓ **Preliminarne konsultacije unutar opštine i izrada nacrtta LAPRP .** Ove konsultacije su održane sa opštinskim osobljem, kao i posebno sa članovima Radne grupe i Neformalne grupe skupštinskih žena. Od početka ovih konsultacija predstavljeni su glavni važni međunarodni instrumenti, posebno oni EU koji se odnose na rodnu ravnopravnost (kao što su Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost / EU GAP III, ili Evropska povelja o polnoj ravnopravnosti žena i muškaraca u Lokalni život, itd.). Na isti način, prioriteti pomenuti u važnim nacionalnim dokumentima kao što su Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 – 2024, Plan implementacije na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III, 2021 – 2025, itd. Zatim se prešlo na izradu nacrtta matrice LAPRP, koja je sadržala strateške ciljeve, očekivane rezultate, dokumente koji se odnose na mјere i predviđene akcije, specifične ciljeve, indikatore na nivou objektiva, zajedno sa osnovnim vrijednost (mjerena za 2023. godinu ili će se utvrditi tokom 2024. godine) i ciljna vrijednost (cilji) do 2026. godine, rezultat na nivou specifičnog cilja, kao i aktivnosti, odjel za implementaciju, partneri i saradnici, vremenski okvir, trošak za tri godine, izvor finansiranja, indikatori za svaku aktivnost, kao i odgovorni za praćenje implementacije LAPRP.
- ✓ **Objavljanje na web stranici Opštine za komentare i sugestije pojedinaca i interesnih grupa .** Nacrt LAPRP 2024 - 2026 objavljen je 02.05.2024 na linku <https://kk.rks.gov.net/istog/category/konsultimetpublike> Post je ostao otvoren za komentare i sugestije do 16.05.2024, čime je ispunjena obaveza javne rasprave, uz podršku Zakona o lokalnoj samoupravi br. 04-03L i Administrativno uputstvo (MALS) br. 04/2023 za otvorenu upravu u opštinama.

- ✓ **Održavanje javnih konsultacija sa stanovnicima opštine**. U skladu sa gore navedenim, opština Istok je takođe održala javnu raspravu o 16.05.2024, u 11:00.
- ✓ **Poboljšanje nacrt-a LAPRP-a**. Nakon održane javne rasprave i na kraju celog procesa javnih konsultacija, Radna grupa je unapredila nacrt LAPRP-a, na osnovu svih pristiglih komentara i sugestija.
- ✓ **Cena LAPRP matrice**. Proces projektovanja LAPRP matrice bio je izuzetno važan proces koji je takođe oduzeo svoje vreme tokom pripreme celog dokumenta. Izvršen je obračun troškova za svaku od aktivnosti predviđenih u LAPRP matrici, a sredstva su podijeljena prema izvoru finansiranja, konkretno sredstava koja pokriva opština, sa postojećim ljudskim, infrastrukturnim ili finansijskim resursima, sredstvima koja pokrivaju Donatori, ali i sredstva za čije se pronalaženje moraju revidirati i planirati u relevantnim budžetima narednih godina, ili se moraju lobirati da se osiguraju kroz saradnju sa Donatorima, privatnim subjektima i nevladinim organizacijama (dakle i finansijski jaz).
- ✓ **Dostavljanje kompletног dokumenta, koštanja i kompletiranja, na usvajanje u Skupštini opštine**. Nakon pripreme i završetka cjelokupnog procesa, kompletan dokument LAPRP, uključujući trošak, dostavljen je na odobrenje Skupštini opštine, poštujući sve korake, obaveze i relevantne zakonske rokove.
- ✓ **Usvajanje LAPRP u Skupštini opštine**. LAPRP je odobren na sledećoj sednici Skupštine opštine u 31.05. 2024..

Svi gore navedeni koraci su u skladu ne samo sa nacionalnim obavezama, već i sa metodologijom za pripremu LAPRP koju predlaže Savet Opština i Regiona Evrope (SORE).⁸

Važnu ulogu u celokupnom procesu pripreme do finalizacije LAPRP imala je podrška i tehnička pomoć koju su pružile UN Women Kosovo, kroz dobro pripremljen tim i konsultanta ⁹angažovanog za ovu svrhu, u okviru implementacije Projekat „Pomoć za ravnopravnost polova“ (GEF) koji finansira Evropska unija.

IV. VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI I SPECIFIČNI CILJEVI

Vizija LAPRP se odnosi na:

„Dobra, inkluzivna i polno pravedna uprava, gde žene i muškarci, mlade žene i mladići, devojke i dečaci Istoka, bez obzira na godine starosti, mesto stovanja, etničku i društvenu grupu, invaliditet i posebne potrebe, seksualnu orientaciju i izražavanje polnog identiteta, građanskog statusa migranta i tražitelja azila, statusa „osobe pod međunapolnom zaštitom“ (sa statusom izbjeglice, privremenom i pod dodatnom zaštitom), statusa „apatrida“, statusa zaposlenog i ekonomskog statusa, vjerske pripadnosti ili druge individualne karakteristike, uživaju, poštuju i doprinose napretku ka polnoj ravnopravnosti i njenom sprovođenju u praksi, u svim oblastima života“.

Principi ¹⁰koji vode implementaciju LAPRP uglavnom su zasnovani na principima koji usmjeravaju cjelokupnu implementaciju Evropske povelje o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, kao što je predstavljeno u nastavku:

1. **Jednakost između žena i muškaraca, mladih žena i mladića, djevojčica i dječaka u svoj njihovoј različitosti, predstavlja osnovno pravo**. Ovo pravo organi lokalne samouprave

⁸ Za više pogledajte na: <https://charter-equality.eu/the-action-plan-step-by-step/definir-un-plan-daction-en.html>

⁹ Gđa. Monika Kocagi, međunarodni konsultant.

¹⁰ Za detaljnija objašnjenja o svakom principu, možete pogledati tekst Evropske povelje o ravnopravnosti na: https://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/charter_egalite_al.pdf

moraju 'sprovoditi u svim svojim oblastima odgovornosti'; takođe uključuje obavezu uklanjanja svih oblika diskriminacije, direktnе ili indirektnе.

2. **Kako bi se osigurala rodna ravnopravnost, moraju se rešiti pitanja diskriminacije i višestrukih prepreka.** Naporи za postizanje rodne ravnopravnosti moraju uzeti u obzir i rešavati – iz sveobuhvatne, sistemske i strukturalne perspektive – načine na koje rod stupa u interakciju s drugim faktorima као što su spol, rasa, boja kože, etničko ili društveno porijeklo, genetske osobine, jezik, religija ili poverenje, politička i sva друга mišljenja, pripadnost nacionalnoj manjini, bogatstvo, poreklo po rođenju, invaliditet, godine ili seksualna orientacija.
3. **Uravnoteženo učešće žena i muškaraca, mlađih žena i mladića u donošenju odluka je preduslov za demokratsko društvo.** Pravo na ravnopravnost žena i muškaraca, mlađih žena i mladića, djevojaka i mladića, zahtijeva da organi lokalne samouprave preduzmu sve odgovarajuće mjere i usvoje sve odgovarajuće strategije za promicanje uravnotežene zastupljenosti i učešća u svim sferama odlučivanja.
4. **Uklanjanje rodnih stereotipa je od fundamentalnog značaja za postizanje rodne ravnopravnosti.** Organi lokalne samouprave treba da promovišu rad na otklanjanju stereotipa i prepreka koje stvaraju nejednakost u položaju i stanju žena/mladih žena/devojčica i koje su izvor nejednakog vrednovanja uloga žena i muškaraca, djevojaka i dečaka, sa političkog, ekonomskog, društvenog i kulturnog stajališta.
5. **Integracija rodne perspektive u sve aktivnosti organa lokalne samouprave neophodna je za unapređenje rodne ravnopravnosti.** Rodnu perspektivu treba uzeti u obzir prilikom kreiranja politika, metoda i instrumenata koji utiču na svakodnevni život lokalnog stanovništva - na primjer korištenjem tehnika "rodne procjene", "rodne revizije", "gender mainstreaminga" i "budžetiranje". polno odgovorno". Da bi se postigao ovaj cilj, potrebno je analizirati i uzeti u obzir mnoga i opsežna iskustva različitih grupa žena u lokalnom životu, kao i njihovi uslovi života i rada.
6. **Akcioni planovi, podržani odgovarajućim resursima, neophodni su instrumenti za unapređenje rodne ravnopravnosti.** Organi lokalne samouprave moraju izraditi akcione planove i programe za rodnu ravnopravnost, podržane finansijskim i ljudskim resursima neophodnim za njihovu realizaciju.

Strateški ciljevi LAPRP.

LAPRP 2024 - 2026 sastoji se od četiri strateška cilja, koji su takođe usklađeni sa:

- Zakon br. 05/L-020 za rodnu ravnopravnost,
- Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024,
- Plan implementacije na nivou države za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025,
- Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW),
- Konvencija Vijeća Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbul konvencija),
- Pekinška deklaracija i platforma za akciju (PDPA),
- Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (COR) 2030,
- Akcioni plan za rodnu ravnopravnost EU 2021 - 2025 (EU GAP III),
- Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.

Četiri strateška cilja LAPRP 2024 - 2026 opštine Istok su navedeni u nastavku:

1. Promoviranje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovoј različitosti.
2. Ekonomsko osnaživanje i promocija ekonomskih, socijalnih i dostojanstvenih prava na zapošljavanje žena, mlađih i djevojaka.

3. Smanjenje rodnih dispariteta u kvalitetnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju, za žene i muškarce, mlađe žene, mladiće, devojke i dečake, u svoj njihovoj različitosti.
4. Promocija seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava.

Svaki od ovih strateških ciljeva dalje je raščlanjen na očekivane rezultate, specifične ciljeve, njihove indikatore mjerena, kao i konkretnе mјere i radnje, koje su detaljno prikazane u matrici akcionog plana, gdje se pružaju potpunije informacije o implementaciji i evaluaciji rezultata.

Napredovanje i efektivnost u implementaciji LAPRP-a nužno zahteva obezbeđivanje neophodnih i dovoljnih ljudskih, finansijskih i infrastrukturnih resursa, kao i koordinaciju delovanja i međuinstitutionalnu saradnju sa drugim lokalnim institucijama, organizacijama civilnog društva, privatnim institucijama, kao i kao organizacije međunarodne organizacije koje rade na osnaživanju žena i postizanju rodne ravnopravnosti. Neophodno je prikupljanje i redovno ažuriranje podataka raščlanjenih ne samo po spolu, već i po nizu drugih individualnih karakteristika, kontinuirano praćenje napretka implementacije predviđenih radnji, kao i transparentnost i odgovornost za postignute rezultate, za napredovanje prema viziji koja vodi ovaj LAPRP.

Očekivani rezultati, specifični ciljevi i indikatori

Strateški cilj:

1. Promoviranje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovoj različitosti.

Očekivani rezultati:

1. a. Poboljšano je učešće mlađih ljudi i žena, u svoj njihovoj različitosti, u političkom i javnom odlučivanju.
- 1.b. Razvojni i interventni planovi u svim oblastima, kao i budžetski programi opštine, sa integrisanim polnom perspektivom.

Specifični ciljevi:

- 1.1. Stvaranje jednakih mogućnosti i povećanje učešća žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovoj različitosti, u političkom i javnom odlučivanju, borbi protiv rodnih stereotipa, diskriminacije i višestrukih nedostataka .
- 1.2. Povećanje mјera i akcija Opštine koje uzimaju u obzir i sprovode rodnu integraciju i odgovorno polno budžetiranje.

Pokazatelji ciljanog nivoa:

- 1.1.a. Broj žena, mlađih i djevojaka, u svojoj raznolikosti, informisanih o pravima i značaju ravnopravnog učešća u političkom i javnom odlučivanju.
- 1.2.a. Procenat opštinskog budžeta posvećen akcijama za osnaživanje žena i napredovanje ka polnoj ravnopravnosti.

Strateški cilj:

2. Ekonomsko osnaživanje i promocija ekonomskih, socijalnih i dostojanstvenih prava na zapošljavanje žena, mlađih i djevojaka.

Očekivani rezultati:

2. a. Učešće žena i mlađih žena u apliciranju za opštinske subvencije koje se odnose na poljoprivredu i ruralni razvoj i dobijanje od njih, značajno je poboljšano.
- 2.b. Broj mlađih žena i žena u zapošljavanju i preduzetništvu, povećan je kao rezultat podrške i podsticajnih akcija opštine.

Specifični ciljevi:

- 2.1. Povećanje pristupa mlađih ljudi i žena, u svoj njihovoj raznolikosti, uslugama, resursima i finansijskim proizvodima, sa ciljem ekonomskog osnaživanja, posebno u poljoprivredi.
- 2.2. Podizanje svijesti i poboljšanje pristupa uslugama nege, omogućavanje ravnopravne podjele rada u kući i njezi između žena i muškaraca, mlađih žena i mladića, devojčica i dečaka.

Pokazatelji ciljanog nivoa:

- 2.1.a. Procenat mlađih žena i žena, u svojoj raznolikosti, koji su podržani subvencijama u oblasti poljoprivrede.
- 2.2.a. Broj stanovnika informisanih o ravnopravnoj podjeli poslova u domaćinstvu i brizi između

žena/mladih žena/djevojčica i muškaraca/mladića/dječaka.'

Strateški cilj:

3. Smanjenje rodnih dispariteta u kvalitetnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju, za žene i muškarce, mlađe žene i mladiće, djevojčice i dečake, u svoj njihovo različitosti.

Očekivani rezultati:

3. a. Pristup žena, mlađih i djevojaka, u svoj njihovo raznolikosti, kvalitetnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju, značajno je poboljšan.
3.b. Više djevojaka, mlađih i žena opštine, bavi se sportskim i kulturnim aktivnostima.

Specifični ciljevi:

- 3.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i cjeloživotno učenje, za djevojčice, mlađe žene, žene i dječake, mlađe ljudi, muškarce opštine, u svoj njihovo raznolikosti.
3.2. Promoviranje uspješnih uzora žena, mlađih i djevojaka, u svoj njihovo raznolikosti, koji učestvuju i aktivno učestvuju u umjetnosti, kulturi i sportu.

Pokazatelji ciljanog nivoa:

- 3.1.a. Broj djevojaka, mlađih žena i žena, u svoj svojoj raznolikosti, uključenih u kvalitetne obrazovne usluge.
3.2.a. Broj žena, mlađih i djevojaka u umjetnosti, kulturi i sportu, kao i broj njihovih sportskih klubova koji se izdržavaju subvencijama na godišnjem nivou.

Strateški cilj:

4. Promoviranje zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.

Očekivani rezultati:

4. a. Edukacija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među stručnjacima i zajednicama dobija poseban značaj.
4.b. Značajno poboljšano donošenje odluka o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među djevojčicama, dječacima, mlađim ženama, mladićima, ženama i muškarcima.

Specifični cilj:

- 4.1. Povećanje pristupa žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovo različitosti kvalitetnim zdravstvenim i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.

Pokazatelji ciljanog nivoa:

- 4.1.a. Broj žena, mlađih, djevojaka, u svoj njihovo raznolikosti, sa povećanim pristupom seksualnom i reproduktivnom zdravlju i uslugama.

V. TROŠKOVI ZA IMPLEMENTACIJU LAPRP 2024 - 2026

Sve aktivnosti predviđene matricom LAPRP 2024 - 2026 praćene su neophodnim finansijskim troškovima za njihovu implementaciju, koji se dalje raščlanjuju na troškove koje pokriva sama opština (kako sa postojećim ljudskim, finansijskim i infrastrukturnim resursima, tako i sa resursima koje treba da doda), troškove koje pokrivaju Donatori i treće strane, kao i troškove koje treba osigurati (ili finansijski jaz).

Važno je napomenuti da iako dobar dio aktivnosti pokriva opština kroz angažovanje postojećih ljudskih i finansijskih resursa (tj. službenika, koji trenutno primaju fiksnu platu, hale/ prostorije koje posjeduje za razvoj različitih djelatnosti, ili stavljući na raspolaganje mašinski i kancelarijski materijal koji se ukupno nabavlja za celu instituciju itd.), u ovom Lokalnom akcionom planu za rodnu ravnopravnost 2024 - 2026. godine je takođe evidentirana odgovarajuća vrednost ovog doprinosa, sa ciljem da se tokom praćenja i evaluacije njegove implementacije, kako bi se omogućila evaluacija i kroz ekonomičnost. Važno je imati na umu činjenicu da su ovi proračuni rađeni za minimalne vrijednosti koje bi organizacija predloženih aktivnosti zahtijevala.

Prikazani troškovi su indikativni i odobrenje ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost 2024 - 2026, sa obračunom troškova, ne znači automatski i njegovo budžetiranje. U cilju budžetiranja i izdvajanja relevantnih godišnjih sredstava, bez kojih ne zaživi implementacija ovog LAPRP-a, Opština mora u okvire godišnjih i srednjoročnih budžetskih projekcija uključiti i mere predviđene ovim LAPRP. U tom kontekstu neophodna je podrška i lobiranje Neformalne grupe poslanica za

obezbjedivanje finansijskih sredstava za realizaciju aktivnosti/mera, kroz njihovo uključivanje u godišnji ili srednjoročni budžet opštine.

Uz godišnju reviziju Lokalnog akcionog plana, *mora se izvršiti i revizija predloženih troškova*, na osnovu načina na koji su uključeni u godišnje budžete ili SOB-ove opštine, kao i u ugovore sa potencijalnim Donatorima ili partnerima. Ovo zahtijeva povećanu pažnju, posebno u periodu pripreme SOB-ova i godišnjih budžeta, kako bi se u njih uključile mjere i radnje predviđene u LAPRP matrici, prema podjelama po godinama.

Iz izvršenih proračuna proizilazi da su ukupni troškovi implementacije LAPRP 2024-2026 u iznosu od **1.003.402 eura**. Od ovih:

- **105,167 EUR** su troškovi za implementaciju strateškog cilja 1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovo različitosti.
- **226.130 eura** su troškovi za realizaciju strateškog cilja 2. Ekonomsko osnaživanje i promocija ekonomskih, socijalnih i dostojanstvenih prava zapošljavanja žena, mlađih i djevojaka.
- **619.269 eura** su troškovi za realizaciju strateškog cilja 3. Smanjenje rodnih nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju, za žene i muškarce, mlađe žene, mlađe ljude, djevojčice i dječake, u svoj njihovo različitosti
- **52.836 eura** su troškovi za realizaciju strateškog cilja 4. Promovisanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava.

U ukupnim troškovima od **1.003.402 EUR** neophodnih za punu implementaciju LAPRP-a 2024. - 2026. za cijelo vrijeme trajanja (tri godine):

- **943.540 evra** su troškovi koje će pokriti opština (sa postojećim kadrovima i nenovčanim doprinosom – halama, alatima i sl.), koje ne treba obračunavati kao dodatak budžetu, jer i ljudski i infrastrukturni resursi postoje. Ovo također uključuje grantove ili subvencije planirane za određena područja i za stanovnike u svoj njihovo raznolikosti, a iz godine u godinu će se mjeriti kolika je korist imala posebno žene, mlađi i devojke.
- **6.780 eura** su troškovi koje pokrivaju različiti Donatori (koji su se unaprijed dogovorili tokom pripreme nacrta LAPRP).
- **53.082 eura (ili 5,3% ukupnog trogodišnjeg budžeta)** predstavlja finansijski jaz, za koji će opština lobirati da pronađe izvore finansiranja, ili će izvršiti svoje dodatno planiranje u narednim SOB-ovima, počevši od SOB-a 2025-2027.

Strateški ciljevi	Specifični ciljevi	Ukupni troškovi za tri godine	Opština	Potvrđeni Donatori	Finansijski jaz
1. Promoviranje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovo različitosti.	1.1. Stvaranje jednakih mogućnosti i povećanje učešća žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovo različitosti, u političkom i javnom odlučivanju, borbi protiv rodnih stereotipa, diskriminacije i višestrukih nedostataka .	35,706 EUR	24.822 EUR	480 EUR	10,404 EUR
	1.2. Povećanje	69.461 EUR	51,387 EUR	2.010 EUR	16.064 EUR

	mjera i akcija Općine koje uzimaju u obzir i sprovode rodnu integraciju i odgovorno polno budžetiranje.				
Ukupni strateški cilj 1:		105.167 EUR	76.209 EUR	2,490 EUR	26.468 EUR
2. Ekonomsko osnaživanje i promocija ekonomskih, socijalnih i dostojanstvenih prava na zapošljavanje žena, mladih i devojaka	2.1. Povećanje pristupa mladih ljudi i žena, u svoj njihovoj raznolikosti, uslugama, resursima i finansijskim proizvodima, sa ciljem ekonomskog osnaživanja, posebno u poljoprivredi.	186.715 EUR	182.065 EUR	3,990 EUR	660 EUR
	2.2. Podizanje svesti i poboljšanje pristupa uslugama njege, omogućavanje ravnopravne podele rada u kući i njege između žena i muškaraca, mladih žena i mladića, devojčica i dečaka.	39.415 EUR	38.215 EUR	0 EUR	1.200 EUR
Ukupni strateški cilj 2:		226.130 EUR	220.280 EUR	3,990 EUR	1.860 EUR
3. Smanjenje rodnih razlika u kvalitetnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju, za žene i muškarce, mlade žene, mladiće, djevojke i dječake, u svoj njihovoj različitosti.	3.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i cjeloživotno učenje, za devojčice, mlade žene, žene i dečake, muškarce opštine, u njihovoj raznolikosti.	58.791 EUR	47.601 EUR	300 EUR	10.890 EUR
	3.2. Promoviranje uspješnih uzora žena, mladih i djevojaka, u svoj	560.478 EUR	557.714 EUR	0 EUR	2,764 EUR

	njihovoj raznolikosti, koji uđaju i aktivno učestvuju u umjetnosti, kulturi i sportu.				
Ukupni strateški cilj 3:		619.269 EUR	605.315 EUR	300 EUR	13,654 EUR
4. Promoviranje zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.	4.1. Povećanje pristupa žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovoj različitosti kvalitetnim zdravstvenim i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.	52.836 EUR	41,736 EUR	0 EUR	11.100 EUR
Ukupni strateški cilj 4:		52.836 EUR	41,736 EUR	0 EUR	11.100 EUR

Za više detalja, pogledajte Matricu lokalnog akcionog plana u nastavku.

VI. IZVEŠTAVANJE I PRAĆENJE

Proces izvještavanja o sprovedenim aktivnostima vršiće Direkcija/Kancelarija/Jedinica nadležna za provođenje aktivnosti pri **Kancelariji Predsednika**.

Neposredno nakon usvajanja Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost 2024 - 2026, kao prvog koraka njegove implementacije, prikupljaće se podaci za osnovnu vrijednost indikatora na nivou specifičnih ciljeva. Na isti način će se izraditi indikatorski listovi sa informacijama koje se moraju prikupljati i izvještavati na osnovu aktivnosti, ali i na osnovu konkretnih ciljeva. **Izveštaji zasnovani na specifičnim ciljevima** pripremaće se **dva puta godišnje (svakih 6 meseci)** ili na osnovu zahteva Kancelarije predsednika.

Praćenje realizacije Lokalnog akcionog plana na nivou ciljeva vršiće **Kancelarija Predsednika**, koji na osnovu svojih ovlašćenja može odlučiti i o formiranju organa stručnih službenika koji će imati nadležnost za praćenje, ili može delegirati ovu nadležnost određenoj komisiji na nivou **Skupštine opštine**.

Takođe, odlukom Predsednika opštine biće osnovana Grupa za praćenje **za specifične ciljeve ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost**. Ovu Grupu za praćenje činiće službenici Opštine, koji dobro poznaju ne samo sadržaj LAPRP, već imaju kompetentnost i profesionalizam da sprovode kontinuirano praćenje sprovođenja aktivnosti LAPRP, kao i da procene da u kojoj meri su postignuti konkretni ciljevi. Ova grupa za praćenje će takođe biti odgovorna za tekuću odgovornost u vezi sa sprovođenjem LAPRP, kao i za pregled i ažuriranje ovog plana.

Izveštaji o praćenju koje priprema Grupa za praćenje biće prosleđeni Neformalnoj grupi poslanica i Odboru za rodnu ravnopravnost, kao i Agenciji za ravnopravnost polova, odnosno Ministarstvu lokalne uprave, po potrebi/zahteva.

Na osnovu sprovedenog PRAĆENJEa, LAPRP **treba** periodično preispitivati i unapređivati, a najmanje svake godine od dana njegove implementacije.

VII. MATRICA LOKALNOG AKCIJSKOG PLANA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA 2024. - 2026.

STRATEŠKI CILJ:		1. PROMOVISANJE RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA I OSNAŽIVANJE ŽENA, MLADIH I DJEVOJICA U SVOJ NJIHOVOJ RAZNOLIKOSTI.							
Očekivani rezultati:		1. a. Poboljšano je učešće mlađih ljudi i žena, u svoj njihovoj različitosti, u političkom i javnom odlučivanju. 1.b. Razvojni i interventni planovi u svim oblastima, kao i budžetski programi opštine, sa integrisanim polnom perspektivom.							
Reference na dokumente:	na klučne	- Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 1, 2, 4, 5, 6, 12. - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 1, specifični cilj 1.2, strateški cilj 3, specifični ciljevi 3.1 i 3.2. - Plan implementacije na nivou države za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 1, specifični ciljevi 3.2 i 3.7, tematska oblast 4, specifični ciljevi 4.1, 4.2 i 4.4. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulška konvencija) – članovi 4. i 6. - Pekinška deklaracija i Platforma za akciju (PDDPA), kritične oblasti 7, 8 i 9. - Agenda 2030, Ciljevi odzivnog razvoja (SDG) 2030, SDG 5, cilj 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.a i 5.c, indikatori 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2, 5.3.4 , .1, 5.5.1, 5.5.2, 5.a.1, 5.a.2 i 5.c.1; SDG 16, cilj 16.7 i 16.b, indikatori 16.7.1, 16.7.2 i 16.b.1 - Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost 2021. – 2025. (EU GAP III), tematska oblast 4. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10.							
Specifični cilj:	I.1. Stvaranje jednakih mogućnosti i povećanje učešća žena, mlađe žene i djevojke u svoj njihovoj različitosti, u političkom i javnom donošenju odluka, boreći se protiv rodnih stereotipa, diskriminacije i višestruke nepogodnosti.						ishod		
Narator	Osnovna vrijednost (2024)	To će biti određeno	povećan za 10%	Sve više djevojaka, mlađih žena i žena, u svojoj različitosti, je informisano i svjesno prava i značaja ravnopravnog učešća u političkom i javnom odlučivanju.	CLJENA (€)	IZVOR	INDIKATORI	PRAĆENJE	
AKTIVNOSTI	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/pomjocene institucije	ROK	2024	2025	2026	FINANSIRANJA		
1.1.a. Broj žena, mlađih i djevojaka, u svojoj raznolikosti, informisanih o pravima i značaju ravnopravnog učešća u političkom i javnom odlučivanju.	Službenik za rođnu ravnopravnost i zaštiti od	Sektor za ljudska prava i zajednice (SLJPZ)	2024	1,605 €	1,605 €	1,605 €	SLJPZ	- Održano 9 saстанакa (3 godišnje) - 180	Kancelarija predsednika (KP).
			2026	(od toga 915€ Opština i	(od toga 915€ Opština i	(od toga 915€ Opština i	DAO		

podsticanje njihovog učešća u radu mesnih saveta.	diskriminacije (SRRZD)	Direkcija za opštinsku upravu (DAO)	690€ finansijski jaz)	690€ finansijski jaz)	690€ finansijski jaz)	ODO Donatori	informisanih žena (60 godišnje) podeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti, mestu stanovanja itd.	Grupa za praćenje (GM)
1.1.2. Informativne aktivnosti u okviru sedmice "8. mart - Međunarodni dan žena".	SRRZD	SLJPZ DAO NFŽP NVO MO	2024 - 2026	788 € (od čega 398€ Opština i 390€ finansijski jaz)	788 € (od čega 398€ Opština i 390€ finansijski jaz)	SLJPZ Donatori	- Održana 3 sastanka (1 godišnje) - 60 informisanih žena (20 godišnje) podeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti, mestu	KP GM

1.1.3. Aktivnosti podizanja svijesti povodom obilježavanja Svjetskog dana borbe protiv dječjeg rada djevojčica i dječaka (12. jun).	SLJPZ	SRRZD	2024 - 2026	209 € (Opština)	209 € (Opština)	SLJPZ	- Održana 3 sastanka (1 godišnje)	KP GM	stanovanja itd.
	ODO	NVO	MO			Donatori	- 90 informisanih (30 godišnje) podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti, mestu stanovanja itd.		
1.1.4. Informativne aktivnosti u okviru Kampanje "16 dana aktivizma protiv polno zasnovanog nasilja" sa fokusom na femicid , cyber nasilje itd. ¹¹	SRRZD	Centar za socijalni rad (CPS)	2024 - 2026	2,106 € (od toga 966€ Opština i 1,140€ finansijski jaz)	2,106 € (od toga 966€ Opština i 1,140€ finansijski jaz)	SLJPZ	- Razvijeno 9 aktivnosti (3 godišnje)	KP GM	stanovanja itd.
	DA	NVO	MO			Donatori	- 180 informisanih žena (60 godišnje) podeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti, mestu stanovanja itd.		
1.1.5. Aktivnosti podizanja svijesti šire javnosti (žena i muškaraca) o njihovim pravima i zaštiti od rodne i višestruke diskriminacije.	SRRZD	SWC ODO	2024 - 2026	948 € (od toga 368€	948 € (od toga 368€	SLJPZ ODO	- Održana 3 sastanka (1 godišnje)	KP GM	stanovanja itd.

¹¹ Ove aktivnosti su podrška implementaciji Opštinskog akcionog plana za zaštitu od nasilja u porodicu 2024-2026.

	NVO MO	Opština i finansijski jaz)	Opština i finansijski jaz)	Opština i finansijski jaz)	Donatori	- Informisanih 120 žena i muškaraca (40 godišnje) odeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti, mjestu stanovanja itd.
1.1.6. Sastanci sa zaposlenima u lokalnim institucijama i razgovori o važnosti prepoznavanja i prijave seksualnog uznenemiravanja na radnom mjestu.	Jedinica upravljanje ljudskim resursima (HRMU) za Agenciju za rodnu ravnopravnost (AGE) SRRZD NVO MO	2024 - 2026 -	980 € (od toga 632€ Opština i 348€ finansijski jaz)	980 € (od toga 632€ Opština i 348€ finansijski jaz)	KP SLJPZ Donatori	- Održano 6 sastanaka (2 godišnje). GM - 180 informisanih (60 godišnje) odeljeno po polu, starosti, profesiji itd.
1.1.7. Obuka službenika za informisanje, prevodilaca i drugih opštinskih službenika o upotrebi polno čestitljivog jezika.	SLJPZ	2024	766 € (od toga 286€ Opština i 480€ donator)	766 € (od toga 286€ Opština i 480€ finansijski jaz)	SLJPZ Donatori ¹²	- Održane 3 obuke (1 godišnje) GM - 45 službenika/obu čenih službenika (15 godišnje), podijeljeno prema polu, starosti, radnom mjestu

¹² UN Women će pružiti podšku za obuku

Specifični cilj:	Narrator	Osnovna vrednost (2024)	Završni godišnji cilj (2026.)	Ishod			Indikatori	Praćenje
				2024	2025	2026		
1.1.8. Uključivanje polno osjetljivog jezika u dokumente i publikacije opštine.	Ured za informacije (ZI)	SRRZD Sve opštinske direkcije koje proizvode dokumente	2024 2026	€4,500 (Opština)	€4,500 (Opština)	€4,500 (Opština)	Opštinske direkcije	- Broj opštinskih dokumenata u kojima se primenjuje polno osjetljiv jezik itd.
1.2. Povećanje mjera i akcija Općine koje uzimaju u obzir i spravode rodnu integraciju i odgovorno polno budžetiranje.	PRIMJENA	ROK	CIJENA (€)	IZVOR FINANSIRANJA				
1.2.a. Procenat opštinskog budžeta posvećen akcijama za osnaživanje žena i napredovanje ka polnoj ravnopravnosti.	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/pom. očne institucije	2024 2026	5,693 € (Opština) -	€11,815 (od čega 5,643€ Opština i 6,172€ finansijski jaz)	€11,815 (od čega 5,643€ Opština i 6,172€ finansijski jaz)	KP - 1 odluka o formiranju Grupe za praćenje - Spisak učešća na 4 godišnja sastanka - Izvještaji o praćenju sastavlju se na	KP
1.2.1. Uspostavljanje i operacionalizacija specifičnih ciljeva LAPRP.	SLJPZ ZK	ZL						

1.2.2. Izgradnja kapaciteta opštinskih službenika za rodnu integraciju, procjena uticaja roda na javne politike na lokalnom nivou.	SRRZD	DOB NVO MO	2024 2026	766 € (od toga 286€ Opština i 480€ donator)	766 € (od toga 286€ Opština i 480€ finansijski jaz)	766 € (od toga 286€ Opština i 480€ finansijski jaz)	SLJPZ Donatori ¹³	- Održane 3 obuke (1 godišnje) - 45 obučenih ljudi (15 godišnje), podeđenih prema polu, starosti, profesiji itd.
1.2.3. Podizanje kapaciteta opštinskih službenika za primenu odgovornog budžetiranja.	SRRZD	DOB NVO MO	2024 2026	766 € (od toga 286€ Opština i 480€ donator)	766 € (od toga 286€ Opština i 480€ finansijski jaz)	766 € (od toga 286€ Opština i 480€ finansijski jaz)	SLJPZ Donatori ¹⁴	- Održane 3 obuke (1 godišnje) - 45 obučenih ljudi (15 godišnje), podeđenih prema polu, starosti, profesiji itd.
1.2.4. Rodna analiza i implementacija polno odgovornog budžetiranja (GBBJ) od strane opštinskih uprava. ¹⁵	Direkcija za budžet i finansije (DBF) SRRZD	Opštinske direkcije SRRZD	2024 2026	1,050 € (od toga 300€ Opština i 750€ finansijski)	1,050 € (od toga 300€ Opština i 750€ finansijski)	1,050 € (od toga 300€ Opština i 750€ finansijski)	Opštinske direkcije Donatori	- Broj budžetskih programa u kojima se primjenjuje

¹³ UN Women će također pružiti podršku implementaciji ove aktivnosti

¹⁴ UN Women će također pružiti podršku implementaciji ove aktivnosti

¹⁵ UN Women će također pružiti podršku implementaciji ove aktivnosti

	NVO MO	Službenik za informacione tehnologije (ITO)	2024 (od toga 500€ Opština i 300€ donator)	donator)	finansijski jaz)	jaz)	rodna analiza i primjenjuje BP.GJ.	KP
1.2.5. Priprema jedinstvenih obrazaca za prikupljanje podataka razdvojenih po polu i drugim karakteristikama, za sve aktivnosti koje organizuje Opština.	ODO NVO MO	ODO GM	2024 -	800 € (od toga 500€ Opština i 300€ donator)	/	/	Donatori ¹⁶	- Jedinstveni obrazci pripremljeni i distribuirani svakoj direkciji.
1.2.5. Priprema i ažuriranje baze podataka sa svim podacima iz opštinskih direkcija podeljenih po polu i drugim karakteristikama, za sve aktivnosti koje organizuje Opština.	gospodin	ODO GM	2024 2026	6,972 € (od toga 6,672€ Opština i 300€ finansijski jaz)	900 € (Opština)	900 € (Opština)	KP	- Baza podataka pripremljena i redovno ažurirana
1.2. 7. Sastanci za promovisanje učešća žena/mladih ljudi, u svoj njihovoj različitosti, u svim javnim raspravama, a posebno u javnim raspravama o budžetu.	DBF DAO NVO MO	SRRZD DAO NVO MO	2024 -	890 € (Opština)	890 € (Opština)	890 € (Opština)	DBF Donatori	- Održano 15 sastanaka (5 godišnje) - Obavijesteno 225 žena/mladih žena (75 godišnje), podijeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti, mjestu stanovanja itd.

¹⁶ UN Women će također pružiti podršku implementaciji ove aktivnosti

Specifični cilj:	Narator	Završni godišnji ishod
1.2.8. Prikupljanje osnovnih podataka za sve indikatore na nivou specifičnog cilja, definisanog za mjerjenje napretka ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost (LAPRP).	Svaki odgovorni direktor prema pokazateljima ovog LAPRP NVO MO	SRRZD 2024 350 € (Opština)
1.2.9. Dodavanje na službenu web stranicu općine stranice sa informacijama posvećenih pitanjima odne ravnopravnosti i njeno redovno ažuriranje.	gospodin mourning Opštinske direkcije	SRRZD 2024 3,950 € (Opština) 2026 3,950 € (Opština)
1.2.10. Objavljivanje na web stranici opštine glavnih nalaza praćenja implementacije ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost.	gospodin Opštinske direkcije	SRRZD 2024 2,650 € (Opština) 2026 2,650 € (Opština)
STRATEŠKI CILJ: 2. EKONOMSKO OSNAŽIVANJE I PROMOVISANJE EKONOMSKIH, SOCIJALNIH I PRAVNIH PRISTOJNOG ZAPOŠLJAVANJA ŽENA, MLADIH I DJEVOIČICA		
Očekivani rezultati:		
Reference na dokumente:	klučne	<p>1. a. Učešće žena i mladih žena u opšinske subvencije koje se odnose na poljoprivredu i ruralni razvoj i dobijanje od njih, značajno je poboljšano.</p> <p>1.b. Broj mladih žena i žena u zapošljavanju i preduzetništvu, povećan je kao rezultat podrške i podsticajnih akcija opštine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 1, 2, 4, 5, 6, 12, 15, 16, 17 i 18. - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 1, specifični ciljevi 1.1 i 1.2. - Plan implementacije na nivou države za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 3, specifični cilj 2, 3, 4, 5 i 6. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2, 3, 4, 5, 11, 13 i 14. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulška konvencija) – članovi 4. i 6. - Pekinška deklaracija i Platforma za akciju (PDPA), kritične oblasti 1 i 6 - Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 5, ciljevi 5.1, 5.4 i 5.a, indikatori 5.1.1, 5.4.1 i 5.a.1, SDG 8, ciljevi 8.5 i 8.6, indikatori 8 . 2 i 8.6.1. - Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost 2021 – 2025. (EU GAP III), tematska oblast 3. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 10, 11, 15, 18, 27, 31, 34 i 35. <p>2.1. Povećanje pristupa mladim ljudi i žena, u svoj njihovoj raznolikosti, usugama, resursima i finansijskim proizvodima, sa ciljem ekonomskog osnaživanja, posebno u poljoprivredi.</p>

AKTIVNOSTI	PRIMJENA	ROK	CIJENA (€)		INDIKATOR I	PRAĆENJE
			Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/pomoćni uredi	IZVOR FINANSIRAN JA	
2.1.a. Procenat mlađih žena i žena, u svoj svojoj razlicitosti, koji su podržani subvencijama u oblasti poljoprivrede .	To će biti određeno	povećan za 6%	Žene i mlađi u ruralnim područjima će biti ohrabreni i podržani da iskoriste sve raspoložive resurse i alate, za svoje osnaživanje i razvoj ekološke ekonomije područja. Biće opremljeni neophodnim znanjem za apliciranje za subvencije koje Opština planira za poljoprivrednu. Procenat subvencionisanih žena i mlađih žena u odnosu na procenat muškaraca i mlađih stalno će se povećavati u cilju ispunjavanja obaveze jednakog tretmana, u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova.	2024	814 € (Opština)	- Uredba završena-izmijenjena i usvojena
2.1.1. Završetak - izmjena pravilnika za dodjelu bespovratnih sredstava i subvencija radi uspostavljanja afirmativnih mjera kojima se daje prioritet podstiče podrška manje zastupljenog spola u poljoprivredi, poduzetništvu	Pravna kancelarija (ZL)	KP	Direkcija za poljoprivredu, hidroekonomiju i Forester (DPHŠ)	ZK DPHŠ	- Uredba završena-izmijenjena i usvojena	KP
2.1.2. Senzibilizacija žena o mogućnostima koristi od Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj.	SRZDD SLJPZ NVO MO	2024 2026	564 € (od toga 344€ Opština i 220€ finansijski jaz)	564 € (od toga 344€ Opština i 220€ finansijski jaz)	DPHŠ SLJPZ DONATORI	- Održana 3 informativna sastanka (1 godišnje) - 54 informisane

								žene (18 godišnje), podijeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti itd.
2.1.3. Finansijska podrška poljoprivrednicima u mehanizaciji i drugim alatima za rad za poljoprivrednu proizvodnju	DPHŠ	MBHР ZK NVO MO	2024 - 2026	€20,500 (Opština)	€60,500 (Opština)	€65,000 (Opština)	DPHŠ DONATORI	- 90 finansijski podržanih pojoprivrednika (30 godišnje), podejano po godinama, etničkoj pripadnosti, mestu stanovanja itd.
2.1.4. Podizanje kapaciteta poljoprivrednika kroz obuku o raznim poljoprivrednim pitanjima i organizovanje obuka za devojke i žene iz oblasti preduzetništva i poslovnih veština, itd.	DPHŠ	MBHР NVO MO	2025 - 2026	1,990 € (od toga 1.240€ Opština i 750€ donator ¹⁷)	1,990 € (od toga 1.240€ Opština i 750€ donator ¹⁸)	1,990 € (od toga 1.240€ Opština i 750€ donator ¹⁹)	DPHŠ MBHР DONATORI	- Održano 15 obuka (5 godišnje) - 225 obučenih ljudi (75 godišnje), podejano po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.
2.1.5. Promocija lokalnih proizvoda, posebno onih koje pripremaju žene, kroz lokalne aktivnosti, kao i obezbjedivanje	DPHŠ	KP SLJPZ	2024 - 2026	9,625 € (Opština)	13,625 € (Opština)	9,625 € (Opština)	DPHŠ SLJPZ	- Razvijeno 7 lokalnih aktivnosti (4 GM

¹⁷ Stručnjak iz MPRR
¹⁸ Stručnjak iz MPRR
¹⁹ Stručnjak iz MPRR

slobodnog tržišta, trajno ili na određeni period godine, gdje će se prodavati proizvodi djevojaka i žena.	NVO MO	DONATORI	sastanka u 2 godine i 3 sastanka godišnje u 1 godini)
2.1.6. Informativni sastanci o nastavku afirmativne mjere za upis zajedničke imovine na ime dva supružnika, bez naknade.	Direkcija za katastar i geodeziju (DKG) SLJPZ NVO MO	KP 2024 2026 NVO MO	- Broj lokalnih proizvoda koje proizvode žene koji se promoviraju u svakoj aktivnosti - Održano 6 informativnih sastanaka (2 godišnje)
		KP 2024 2026 Opština i donator ²⁰⁾ Opština i donator ²¹⁾ Opština i donator ²²⁾	GM DONATORI -150 informisanih (50 godišnje) podejano po polu, starosti, profesiji itd. - Broj imovine registrovanih na ime dva supružnika i/ili na ime supruge

²⁰ OSCE
²¹ OSCE
²² OSCE

Specifični cilj:						2.2. Podizanje svijesti i poboljšanje pristupa uslugama njege, omogućavanje ravnopravne podjele rada u kući i njegu između žena i muškaraca, mlađih žena i mladića, djevojčica i dječaka.						
Narator			Osnovna vrijednost (2024)	Završni godišnji cilj (2027.)	ishod	AKTIVNOSTI			PRIMJENA	CIJENA (€)	INDIKATORI	PRAĆENJE
			To će biti određeno	povećan za 10%	Poboljšanje razumijevanja važnosti ravnopravnog učešća i angažovanja svih članova porodice u poslovima domaćinstva i nege.	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/pomoćni uredi	ROK	2024	2025	2026	IZVOR FINANSIRANJA
2.2.a. Broj stanovnika informisanih o ravnopravnoj podjeli poslova u domaćinstvu i brizi između žena/mladih žena/djevojčica i muškaraca/mladića/dječaka.						SLJPZ	Ured za ljudske resurse (HRO)	2024	526 €	526 €	526 €	DAO
2.2.1. Informativne aktivnosti i promociju prava na porodijsko i roditeljsko odsustvo.			Union ODO		(od čega 296€ Opština i 230€ finansijski jaz)			2026	(od toga 296€ Opština i 230€ finansijski jaz)	(od toga 296€ Opština i 230€ finansijski jaz)	(od toga 296€ Opština i 230€ finansijski jaz)	DONATORI
			Uprava za zdravstvo (DZ)									- Održane 3 aktivnosti/informativne sesije (1 godišnje)
			NVO MO									- Uključeno 60 ljudi (20 godišnje), podejano po polu, starosti, etničkoj pripadnosti, itd.
2.2.2. Istraživanje o poštovanju prava na odratljisko odsustvo u javnim institucijama.			HRO	SRRZD	2024	200 € (Opština)	200 € (Opština)	2026	200 € (Opština)	200 € (Opština)	200 € (Opština)	KP ODO
			ODO									3 izvještaja pripremljena sa nalazima ovog

	DH							
2.2.3. Priprema i distribucija na društvenim mrežama poruka koje afirmišu rodnu ravnopravnost u okviru određenih međunarodnih dana.	Ured za informacije SRZD	Opštinske direkcije NVO	2024 2026	250 € (Opština)	250 € (Opština)	250 € (Opština)	KP GM	istraživanja (1 godišnje) -6 poruka distribuiranih na društvenim mrežama (2 godišnje)
2.2.4. Promoviranje pozitivnih uzora čeva koji se bave podizanjem i brigom o djeci, kao i dječaka, mladića i muškaraca koji se slažu i ravnopravno se čave podjelom kućnih poslova i brige u porodici.	SLJPZ NVO MO	ODO NVO MO	2025 2026	/	541 € (od toga 361€ Opština i 180€ finansijski jaz)	541 € (od toga 361€ Opština i 180€ finansijski jaz)	KP SLJPZ DONATORI Istok (1 godišnje)	- 2 sastanka sa muškarcima/ mladima i dečacima koji su pozitivni uzori zajednice - Uključeno 30 ljudi (15 godišnje)
2.2.5. Finansijска помоћ породицама у потреби, са фокусом на самосталне мажке, жене ћртве полно заснованог насиља итд.	Управа за социјално стварање (DSZ) KP SWC NVO MO	Relevantna ministarstva KP NVO MO	2024 2026	€7,000 (Opština)	€12,000 (Opština)	€15,000 (Opština)	DSZ KP DONATORI	- 25 породица са женском главом, финансијски потпомognute (подијелене према друштвеној групи, броју чланова породице, националности,

Reference na dokumente:	Specifični cilj:	STRATEŠKI CILJ:	Očekivani rezultati:	ZL	KP	2024	1,405 € (od toga 1.255€ Opština i 150€ finansijski jaz)	/	Opštinske direkcije donator	mjestu stanovanja itd.	KP Propisi izmjenjeni i usvojeni GM
2.2.6. Završava se izmjena opštinskih propisa za poreze, subvencije i stipendije, kako bi se preduzele afirmativne i polno odgovorne mjere za staratelja/staratelja osobe sa invaliditetom	3. SMANJENJE RODNIH NEJEDNAKOSTI U KVALITETNOM OBRAZOVANJU I CJELOŽIVOTNOM UČENJU, ZA ŽENE I MUŠKARSKE, MLADINE, MLADINE, DJEVOJČICE IDJEČAKE, U SVOJ NJIHOVU RAZNOLIKOSTI.	STRATEŠKI CILJ:	3. a. Pristup žena, mladih i djevojaka, u svoj nijihovo raznolikosti, kvalitetnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju, značajno je poboljšan. 3.b. Više djevojaka, mlađih žena i žena općine, bavi se sportskim i kulturnim aktivnostima.	SRRZD ODO DEZ DSZ DBF	KP SRRZD ODO DEZ DSZ DBF						
3.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i cjeloživotno učenje, za djevojčice, mlade žene, žene i dječake, mlade ljudi, muškarce opštine, u svoj nijihovoj raznolikosti.											
Narator											
Osnovna											
Završni godišnji ishod											

AKTIVNOSTI	PRIMJENA	vrijednost (2023/2024)	cijelj (2027.)	ROK	CIJENA (€)			INDIKATORI	PRAĆENJE		
					Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/pom. očne institucije	2024	2025	2026		
3.1.a. Broj djevojaka, mlađih žena i žena, u svoj svojoj raznolikosti, uključenih u kvalitetne obrazovne usluge.	To će biti određeno	povećan za 12%	Više djevojaka, mlađin iz svih grupa, uključeno u kvalitetne obrazovne usluge i informisano o polnoj ravnopravnosti.	2024 -	ODO škola	550 € (od toga 300€ Opština i 250€ finansijski jaz)	550 € (od toga 300€ Opština i 250€ finansijski jaz)	550 € (od toga 300€ Opština i 250€ finansijski jaz)	ODO	- Održana 3 sastanka (1 godишњe)	KP GM
3.1.1. Informativni sastanci sa savjetom roditelja (majke i očevi) o njihovim obavezama u odnosu na obrazovne istanove.	ODO škola	2024 -	- 66 informisanih majki i očeva (22 godišnje) raspoređenih prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti, mjestu stanovanja itd.	2026	ODO Opština i finansijski jaz)						
3.1.2. Informativni sastanci sa učenicima u školama kako bi se orijentisali na stručno obrazovanje i zanimanja koja razbijaju rodne stereotipe. ²³	ODO škola SRRZD NVO	2024 -	- 240 informisanih osoba (80	2026	MES (od toga 1,536€ od opštine i 100€ od donatora ²⁴)	1,636 € (od toga 1,536€ od opštine i 100€ od donatora ²⁵)	1,636 € (od toga 1,536€ od opštine i 100€ od donatora ²⁶)	MES ODO DONATORI	- Održano 12 sastanaka (4 godишњe)	KP GM	

²³ Sedmica od 22. do 26. aprila

²⁴ MASH obezbeđuje posteri

²⁵ MASH obezbeđuje posteri

²⁶ MASH obezbeđuje posteri

	MO						godишње), распоређених према полу, старости, етничкој припадности итд.	
3.1.3. Dodjela stipendija studentima za uključivanje u deficitarna zanimanja ili neтрадиционнata zanimanja (odnosno razbijanje rodnih stereotipa).	ODO	škola	2024 - 2026	€4,900 (Opština)	€4,900 (Opština)	ODO	- 21 stipendija за deficitarna zanimanja (7 годишње), распоређених према полу, старости итд.	KP GM
3.1.4. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama, kao i sa roditeljima, majkama i očevima, o ranim obrazovima i rodnim normama i štetnim društvenim praksama.	ODO DSZ SLJPZ NVO MO	škola DSZ SLJPZ NVO MO	2024 - 2026	601 € (od čega 371€ Opština i 230€ finansijski jaz)	601 € (od čega 371€ Opština i 230€ finansijski jaz)	ODO DONATORI (od čega 371€ Opština i 230€ finansijski jaz)	- Održana 3 sastanka (1 годишње) -60 informisanih osoba (20 годишње), распоређених према полу, старости, етничкој припадности итд.	KP GM
3.1.5. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama, o sajber nasilju i njegovim rodnim aspektima.	ODO SLJPZ NVO MO	škola DSZ NVO MO	2024 - 2026	5,970 € (od toga 2,920€ Opština i 3,050€ finansijski jaz)	5,970 € (od toga 2,920€ Opština i 3,050€ finansijski jaz)	ODO DONATORI (od toga 2,920€ Opština i 3,050€ finansijski jaz)	- Održano 30 sastanaka (10 годишње) - 900 informisanih (300 годишње), пodeljeno према полу, старости, етничкој припадности итд.	KP GM

3.1.6. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama o trgovini ženama, mladim ženama i djevojkama.		ODO SLJPZ	škola DSZ	2024 - 2026	2,970 € (od toga 2,920€ Opština i 50€ finansijski jaz)	2,970 € (od toga 2,920€ Opština i 50€ finansijski jaz)	ODO SLJPZ	2,970 € (od toga 2,920€ Opština i 50€ finansijski jaz)	ODO DONATORI	- Održano 30 sastanaka (10 godinje) 900 ljudi/studenta (300 godišnje), odeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KP GM
3.1.7. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama, o maltretiranju i nasilju u školskim prostorijama		ODO SLJPZ	škola DSZ	2024 - 2026	2,970 € (od toga 2,920€ Opština i 50€ finansijski jaz)	2,970 € (od toga 2,920€ Opština i 50€ finansijski jaz)	ODO SLJPZ	2,970 € (od toga 2,920€ Opština i 50€ finansijski jaz)	ODO DONATORI	- Održano 30 sastanaka (10 godinje) 900 ljudi/studenta (300 godišnje), odeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KP GM
3.1.8. Subvencija troškova vezanih za obrazovanje (subvencija troškova knjiga, školskog materijala, prevoza) za djevojčice i dječake iz porodica sa niskim primanjima.		Specifični cilj: <i>3.2. Promoviranje uspješnih uzora žena, mlađih i djevojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, koji učaju i aktivno učestvuju u umjetnosti, kulturi i sportu.</i>		Narator	Osnovna vrijednost (2023/2024)	Završni godišnji cilj (2027.)	ishod				

AKTIVNOSTI	PRIM.JENA	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/pom oćne institucije	ROK	CI.JENA (€)			IZVOR FINANSIРА NJA	INDIKATORI	PRAĆENJE
					2024	2025	2026			
3.2.a. Broj žena, mlađih i djevojaka u umjetnosti, kulturi i sportu , kao i broj njihovih sportskih klubova koji se izdržavaju subvencijama na godišnjem nivou.	To će biti izračunato povećan za 15%	Više žena, mlađih i djevojaka u umjetnosti, kulturi i sportu , kao i broj njihovih sportskih klubova za njih ili gdje im je mjesto, podržano je subvencijama opštine.								
3.2.1. Primjena afirmativnih mjera prema Zakonu o ravnopravnosti spolova, u pozivima za dodjelu subvencija kao i komisijama i izboru klubova, (izmjena i dopuna odgovarajućeg pravilnika).	Direkcija za kulturu, omladinu i sport (DKOS) PK SRRZD	KP	2024	709 € (Opština)	/	/	/	- Izmenjena uredba.	KP GM	
3.2.2. Kontinuirana podrška sportskim klubovima putem javnog poziva, sa posebnim fokusom na sportske klubove za mlađe žene i djevojke.	DKOS NVO MO	2024 - 2026	12,485 € (Opština)	12,485 € (Opština)	12,485 € (Opština)	3,485 € (Opština)	DKOS DONATORI	- 6 podržanih sportskih klubova za žene, mlađe 3 godine (2 kluba 2024, 3 kluba 2025 i 1 klub 2026)	KP GM	
3.2.3. Organizacija i održavanje tradicionalne manifestacije "Sportistica godine" i proglašenje najboljih sportista/sportista poštujući principе odne ravnopravnosti.	DKOS NVO MO	2024 - 2026	1,000 € (Opština)	1,000 € (Opština)	1,000 € (Opština)	1,000 € (Opština)	DKOS DONATORI	- Razvijene 3 aktivnosti (1 godišnje)	KP GM	

3.2.4. Ulaganjem u sportske prostore obezbjedujemo najbolje moguće uslove za razvoj sporta, poštujući principе pristupačnosti i rodne ravnopravnosti.	DKOS ODO NVO MO	2024 - 2026	263.000 € (Opština)	150.000 € (Opština)	100.000 € (Opština)	DKOS DONATORI	polu, starosti, vrsti sporta itd. - Investicije koje se vrše svake godine poštuju standarde pristupačnosti i rodne ravnopravnosti. Sprovedeno 6 aktivnosti (2 godišnje)	KP GM
3.2.5. Podrška organizacijama umjetničkim kulturnim društvima djevojaka i djevojaka .	DKOS NVO MO	2024 - 2026	€3,000 (Opština)	€3,000 (Opština)	€3,000 (Opština)	DKOS DONATORI	- 12 aktivnosti sa kulturno-umjetničkom društvenom organizacijom (4 aktivnosti godišnje)	KP GM
3.2.6. Snabdijevanje biblioteke naslovima knjiga autorica i temama rodne ravnopravnosti.	DKOS NVO MO	2024 - 2026	Troškove pokrivaju MKRS i Narodne biblioteke	Troškove pokrivaju MKRS i Narodne biblioteke	Troškove pokrivaju MKRS i Narodne biblioteke	DKOS DONATORI	- Spisak naslova knjiga autorki (2-3 godišnje), ili sa temom rodne ravnopravnosti održava se redovno na godišnjem nivou	KP GM
3.2.7. Objavljivanje knjižice sa podacima i pričama žena sa doprinosima u Istoku.	DKOS SRRZD	2025 /	/	2,700 € (od toga 300€ Opština i	/	DKOS DONATORI	- 1000 brošura pripremljenih i objavljenih 2025. godine	KP GM

STRATEŠKI CIJELJ:	4. PROMOCIJA ZDRAVLJA I SEKSUALNIH I REPRODUKTIVNIH PRAVA.					
	Očekivani rezultati:	Reference na ključne dokumente:	Specifični cilj:	Narator	Osnovna vrijednost	Završni godišnji cilj (2027.)
3.2.8. Informativni sastanci sa mladim ženama i muškarcima, o ulozi žena u okom godina u Opštini Istok (na osnovu pripremljene brošure)	<p>DKOS</p> <p>MO SRRZD</p> <p>ODO</p> <p>NVO</p> <p>MO</p>	<p>NVO</p> <p>2025</p> <p>/</p> <p>(od toga 3,25€ Opština i 364€ finansijski jaz)</p>	<p>2,400€ finansijski jaz)</p> <p>3,614 € / (od toga 3,25€ Opština i 364€ finansijski jaz)</p>	<p>DKOS</p> <p>/</p> <p>DONATORI</p>	<p>- Održano 13 sastanaka u 2025</p> <p>- 325 osoba/učenika informisanih 2025. godine podijeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.</p>	KP GM

STRATEŠKI CIJELJ:

4. PROMOCIJA ZDRAVLJA I SEKSUALNIH I REPRODUKTIVNIH PRAVA.

4. a. Edukacija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među stručnjacima i zajednicima dobija poseban značaj.
 4.b. Značajno poboljšano donošenje odluka o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među djevojčicama, djećacima, mlađim ženama, mladićima, ženama i muškarcima.

- Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 2,4, 5, 6, 11 i 12.
- Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 2, specifični cilj 2.3.
- Plan implementacije na nivou države za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 2, specifični ciljevi 2.1 i 2.2.
- Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2, 3, 4, 5 i 12.
- Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulška konvencija) – članovi 4. i 6.
- Pekinška deklaracija i platforma za akciju (PDPA), kritična oblast 3
- Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 3, cilj 3.7 i 3.8, indikatori 3.7.1 i 3.8.1; SDG 5, cilj 5.6, indikator 5.6.1
- Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost 2021 – 2025 (EU GAP III), tematske oblasti 2 i 3.
- Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 6, 10, 14, 34 i 37.

4.1. Povećanje pristupa žena, mlađih i djevojaka u svoj njihovoj različitosti kvalitetnim zdravstvenim i uslužnim i reproduktivnog zdravlja.

ishod

AKTIVNOSTI	PRIMJENA	ROK	CIJENA (€)			INDIKATORI	PRAĆENJE
			2024	2025	2026		
			Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/po noćne institucije			
4.1.a. Broj žena, mladih, djevojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, sa povećanim pristupom seksualnom i reproduktivnom zdraviju uslugama.	To će biti određeno	(2024) povećan za 6%	To će biti određeno	To će biti određeno	To će biti određeno	Više informacija o pravima i zdravlju, kao i seksualnom i reproduktivnom zdravlju, posebno za žene, mlađe i djevojke, u svoj njihovoj raznolikosti.	
4.1.1. Informativni sastanci sa ženama, mladim ženama, djevojkama i muškarcima, mladima, dječacima, o njihovim pravima i brizi za seksualno i reproduktivno zdravje.	DZ GCFM NVO MO	2024 2026	1,033 € (od toga 200€ Opština i 833€ finansijski jaz)	1,033 € (od toga 200€ Opština i 833€ finansijski jaz)	1,033 € (od toga 200€ Opština i 833€ finansijski jaz)	DZ DONATORI	- Održana 3 sastanka (1 godišnje) - 225 informisanih osoba (75 godišnje), raspoređenih prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti, mjestu stanovanja itd.
4.1.2. Informativni sastanci u okviru akcije "Ružičasti oktobar".	DZ GCFM NVO MO	2024 2026	2,177 € (od toga 941€ Opština i 1,236€ finansijski jaz)	2,177 € (od toga 941€ Opština i 1,236€ finansijski jaz)	2,177 € (od toga 941€ Opština i 1,236€ finansijski jaz)	DZ DONATORI	- Održano 9 sastanaka (3 godišnje) - 225 informisanih osoba (75 godišnje), raspoređenih prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti,

4.1.3. Obuka zdravstvenog osoblja o važnosti pružanja polno odgovornih zdravstvenih usluga.	DZ	GCFM NVO MO	2024 2026	687 € (od toga 200€ Opština i finansijski jaz)	2,177 € (od toga 941€ Opština i 1,236€ finansijski jaz)	DZ DONATORI	mjestu stanovanja itd. - Održane 3 obuke (1 godišnje)
4.1.4. Nastavak zdravstvene zaštite majki i beba kroz kućne posijete.	DZ	GCFM	2024 - 2026	€11,000 (Opština)	€11,000 (Opština)	DZ	KP GM - 75 obučenih osoba (25 godišnje), raspoređenih prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti, mjestu stanovanja itd. - Obavljeno 3300 posjeta (1100 godišnje)
4.1.5. Informativne sesije o raku grlića materice, posebno sa ženama i mladim ženama u ruralnim područjima	DZ	GCFM	2024 - 2026	948 € (od toga 612€ Opština i 336€ finansijski jaz)	948 € (od toga 612€ Opština i 336€ finansijski jaz)	DZ	KP GM - Broj majki i beba koje su posjećene i liječene svake godine - Održano 9 sesija (3 godišnje) - 225 informisanih osoba (75 godišnje), raspoređenih prema polu,

1.6. Besplatna mamografija za žene i mlade, tokom cijele godine.	DZ	GCFM	2024 2026	750 € (Opština)	750 € (Opština)	DZ	- 450 besplatnih mamografija (150 godišnje)	KP GM
1.7. Informisanje majki i očeva o riznosti HPV vakcinacije	DZ	GCFM	2024 2026	617 € (od čega 209€ Opština i 408€ finansijski jaz)	250 €	DZ	- Održane 3 sesije (1 godišnje)	KP GM
1.8. Subvencija od strane opštine za besplatne Papa testove za određenu grupu žena/mladih žena (npr. iz porodica a socijalnim problemima, žrtve polno asnovanog nasila, itd.)	DZ	GCFM	2025 2026	/	1,200 € (finansijski jaz)	DZ donator	- 60 subvencioniranih žena (30 godišnje), podijeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti itd.	KP GM

Predsjedavajući Skupštine
g. Enver RUGOVA

